

Bilaga

5

SÄRSKILDA
REDOVISNINGAR

Försvarsmakten

Årsredovisning 2008

Bilaga

6 SÖKREGISTER ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Försvarsmakten

Årsredovisning 2008

Innehållsförteckning¹

1	NR 4 NATIONELLA INSATSER.....	2
2	NR 5 INRIKTNING FÖR INSATSORGANISATIONEN	3
3	NR 8 FORSKNING OCH UTVECKLING	14
4	NR 9 EXPORTSTÖD.....	15
5	NR 11 SÄKERHETSSEKTORREFORM.....	19
6	NR 14:2 KOSTNADER OCH UTGIFTER - ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING (FRA)	20
7	NR 18 DJUPINFORMATION	21
8	NR 19 MILJÖFRÅGOR.....	21
9	NR 20 MATERIELFÖRSÖRJNING.....	28
10	NR 22 FRÄMJANDE AV JÄMLIKHET OCH MOTVERKANDE AV DISKRIMINERING.....	48
11	NR 23 UTBILDNING INFÖR INTERNATIONELL TJÄNSTGÖRING.....	48
12	NR 24 RESERVOFFICERARE.....	48
13	NR 25 VETERANSOLDATFRÅGOR	49
14	NR 26 FRIVILLIGA FÖRSVARSGRUPPER.....	49
15	NR 27 VÄRNPLIKTSUTBILDNING	51
16	NR 30 ÅTERRAPPORTERING PER ORGANISATIONSENHET	51
17	NR 36 ERFARENHETER AV UTKONTRAKTERAD CAMPVERKSAMHET VID INTERNATIONELLA INSATSER.....	51
18	NR 41 HANDLINGSPLAN JAS 39 GRIPEN.....	51
19	NR 43 UTVÄRDERING AV NORDIC BATTLE GROUP 2008	52
20	NR 46 AVGÅNGAR.....	53
21	NR 49 GENDER FORCE	57
22	NR 50 INTERNATIONELL UTBILDNING VID SWEDINT/PFP TRAINING CENTRE	57
23	NR 52 MULTINATIONAL EXPERIMENT 5 (MNE 5).....	61
24	RAPPORTERING AVSEENDE OEXPLODERAD AMMUNITION (OXA) M.M.....	62
25	ÅTERRAPPORTERING TJÄNSTEEXPORTFÖRORDNINGEN (1992:192)	64

¹Beteckning nr 4, osv. hänvisar till den punkt i regleringsbrevet för budgetåret 2008 avseende Försvarmakten där återrapporteringskravet återfinns.

1 Nr 4 Nationella insatser

Beordrad beredskap har upprätthållits med grundorganisationens resurser i enlighet med målen för hävdandet av den territoriella integriteten.

Daglig uppföljning av nationella förband, förbands- och observatörsinsatser och enskilda missioner samt rapportering har genomförts.

Marina enheter med insatsberedskap har ständigt funnits avdelade. Sjöterritoriet har övervakats och sjöövervakningsfartyg har funnits tillgängliga för identifiering och ingripande mot överträdelser av tillträdesbestämmelser. Frivilliga flygkåren (FFK) har även utnyttjats för identifiering.

Daglig uppföljning av sjöövervakning, GU-förband, samt rapportering till har genomförts.

Daglig uppföljning av flygvapnets förband och resurser såväl nationellt som internationellt har genomförts.

Insatsstaben har genom de taktiska staberna genomfört följande insatser:

	<u>ATS</u>	<u>MTS</u>	<u>FTS</u>
Lagen om skydd mot olyckor	90	-	25
Stödförordningen	283 (274 amröj)	4	-
Stöd vid transiteringar	9	-	-
Utländska örlogsbesök	-	26	-
Stöd till KS med C 130 (ECMO) ²	-	-	6
Eftersök med hkp			2

Generellt har nationella insatser minskat gentemot föregående år med undantag av ett ökat stöd avseende brandbekämpning och en viss ökning avseende ammunitionsröjning. Totalt har antalet insatser på markarenan nationellt minskat från 540 föregående år till 416 under 2008 och har i huvudsak inträffat under ordinarie tjänstetid.

Det operativa sjöövervakningssamarbetet med Finland (SUCFIS) har fortsatt under 2008. Förberedelser och planering av det utökade sjöövervakningssamarbetet i Östersjön (SUCBAS) har under året påbörjats.

² Transport av svårt sjukt barn

2 Nr 5 Inriktning för insatsorganisationen

2.1 *Åtgärder som vidtagits för att reducera tiden för utveckling och förändringar av förband samt resultaten av vidtagna åtgärder*

Försvarsmakten har haft ramnationsansvar att med stöd av andra truppbidragande nationer sätta upp en EU BG i beredskap 2008-01-01—06-30 – den nordiska stridsgruppen (NBG 08). Under första halvåret 2008 har en stor mängd förband upprätthållit beredskap som del av NBG 08. Inom ramen för NBG 08 har vidare en OHQ-cell upprätthållit hög beredskap för att planera och leda en EU-operation med stridsgruppen. Under beredskapen har genomförd verksamhet syftat till att vidmakthålla beredskap och vidareutveckla förmåga att leda på militärstrategisk nivå. Verksamheten har bedrivits på såväl stabsplatsen i Northwood som vid högkvarteret i Stockholm. Ett omfattande arbete har bedrivits för att fånga upp erfarenheter från arbetet med NBG 08 och att processa dessa som Lessons Identified/Lessons Learned. Erfarenheterna från arbetet med NBG 08 har varit mycket viktiga för försvarsmaktens transformation till ett insatt insatsförsvaret. Dessa erfarenheter omsätts nu i utvecklad kravställning och produktion av hela insatsorganisationens förband. Under 2008 har erfarenheterna inarbetats i planeringen för NBG 11.

Beredskap för Krigsförband har från och med 2008 ändrats från tidigare indelning i förbandsgrupperna 1-5 (Fg 1-5), till att uttryckas som R-beredskap (R10-RIII) där respektive nivå anger hur snabbt ett krigsförband ska kunna påbörja en viss verksamhet. Detta arbete har syftat till att åstadkomma en operativt balanserad beredskap med beaktande av de kostnader som ökar med höjd beredskap.

Ambitionen inför 2008 var att genomföra utbildning mot PersQ 4 vilket kom att förändras till PersQ 2 med anledning av ekonomin i förbandsverksamheten. Förbanden har dock i allt väsentligt uppnått de lågt ställda målsättningarna, lägst PersQ 2. Detta har i sin tur medfört att personella resurser för utveckling och förändringar av förband i någon mån utökats jämfört med ursprunglig planering.

Försvarsmaktens övningsserie för 2008 fastställdes, med anledning av den osäkra planeringssituationen, först i slutet av februari 2008 till att omfatta 22 övningar. Övningarna genomfördes enligt plan, dock innebär de omfattande nedskärningarna att ett återtagandebestånd måste tillgodoses under kommande år.

Anskaffning av lätta, transportabla fordon, m.m. för nationellt och internationellt bruk har genomförts, exempelvis patrullbil RG 32.

Leveransförseningar av helikoptersystem, HKP10B, HKP4, HKP 14 och HKP 15 har medfört en påtaglig inverkan på möjligheterna att reducera tiden för utveckling och förändringar av förband. Behovet av helikoptrar, såväl nationellt som internationellt är stort varför åtgärder

vidtas så långt det är möjligt för att påskynda processen samt korta ned ledtider för leveranser av helikoptersystem.

På grund av det ekonomiska läget inför 2008 var tilldelningen av flygtid på JAS 39 något mer än hälften av behovet. Detta har medfört delvis inställd grundutbildning av stridsflygare. Under året har motsvarande en division helt saknat flygtid samt ett flertal piloter med låg flygtidstilldelning. Den låga flygtidstilldelningen under ca 18 månader, då reduceringar även gjordes 2007, har medfört ett stort återtagningsbehov 2009.

Uppbyggnaden av strategisk samt begränsad taktisk fotospaning har genomförts under året. Det har dock skett med stora friktioner med spaningskapsel. Förmågan Close Air Support har utvecklats under året. Utveckling av lufttankningsförmågan med JAS 39/ TP 84 har skett under året. Totalt fyra JAS 39 C har levererats. Vidtagna interoperabilitetsanpassningar har ökat förmågan att verka i internationella insatser.

För att upprätthålla den taktiska flygtransportförmågan på nuvarande nivå finns ett stort behov av utbildning av besättningar till transportflyg Tp 84. Behovet kvarstår trots genomförda utbildningsåtgärder under året.

Logistikförbanden har under 2008 grundutbildat värnpliktiga samt utbildat och utvecklat sammansatta logistikförband som ska ha förmåga att understödja insatsorganisationen och Nordic Battlegroup. Vidare har även förmågan till att understödja internationella insatser utvecklats.

Hemvärnsverksamheten har genomförts med avsevärt lägre målsättning och ambition i jämförelse med 2007. Övningar i bataljon/kompani ram har inte kunnat genomföras i tillräcklig omfattning. Övningsverksamheten har i huvudsak genomförts i plutonsenheter och därunder. Däremot har ett ökat antal övningar genomförts i bebyggelse. Insatskompanier har inte kunnat ges tillräckligt övningsutbud varför användbarheten ytterligare försämrats jämfört med resultat för år 2007. Numerären i förbanden bedöms bli reducerade i förhållande till 2007 års tillgång. Genom ett engagerat arbete vid förband med stöd av den frivilliga personalen har dock en del av de negativa effekterna kunnat begränsas. Rikshemvärnschefens insatsövning har, av ekonomiska skäl, inte kunnat genomföras (planerat deltagande från Danmark och Norge).

Stabsfunktionsövning för flera krigsförband (bataljoner), har visat att det är en effektiv och rationell lösning för att träna ledningsfunktionerna. Försöken med ett nytt utbildningssystem "KFÖ-modell" har fullföljts under året med godtagbart resultat.

Försök med tre månaders direktutbildning för placering i de nationella skyddsstyrkorna har fortsatt under 2008 (Örebro/Värmlandsgruppen och Dalregementsgruppen). Resultatet har varit mycket bra och soldaterna har varit mycket engagerade, motiverade och hittills nått ett mycket högt utbildningsresultat (avvaktar slutrapport). Närmast samtliga av de som genomfört utbildningen bedöms kunna bli direkt placeringsbara i förband.

Hemvärnets och de frivilliga försvarsorganisationernas geografiska utspridning över Sverige och de utbildningar som genomförs i dessas regi bidrar till att militära resurser i stor mängd finns tillgängliga med oftast mycket korta insatstider. Detta bidrar positivt till Försvarsmaktens förmåga till att exempelvis skydda och bevaka objekt på platser spridda över Sverige. Hemvärnets resurser och höga tillgänglighet bidrar även mycket positivt till Försvarsmaktens förmåga att lämna stöd till samhället vid svåra påfrestningar i nuvarande omvärldsläge.

Stöd till frivilligorganisationerna under 2008 har genomförts med begränsningar mot ställda uppdrag. De kurser som genomförts har givit ett kvalitativt gott resultat.

2.2 Åtgärder som vidtagits under 2008 inom Försvarsmakten i syfte att utveckla förmågan att med hög beredskap kunna transportera lätta och medeltunga insatsförband till avlägset belägna insatsområden

Vad avser åtgärder inom materielområdet har en generell anskaffning av lättare splitterskyddade fordon i sig ökat denna förmåga, då transportkapaciteten hos främst transportflygplan kan nyttjas effektivare. Detta innefattar främst leverans av 24 st BV309B SP, 78 st Ptg6 4x4 SPS/RG32M samt 72 st Toyota Landcruiser med liner i olika versioner under 2008 (ref: HKV PROD ARMÉ).

Vidare har Försvarsmakten under de senaste åren skaffat förmågan till strategiska transporter genom internationella avtal. Dessa samarbetsformer har under 2008 utvecklats på följande sätt (ref: HKV PROD LOG Komm):

2.2.1 Movement Coordination Center Europé (MCCE)

Sverige är medlem i Movement Coordination Center Europe (MCCE) som för närvarande består av 21 nationer.³ MCCE har till uppgift att samordna och koordinera medlemsnationernas strategiska transporter. Organisationen förfogar således inte över några "egna" transportresurser.

Försvarsmakten har under 2008 påbörjat bemanning med 1 person inom MCCE. Genom att Försvarsmakten bemannar MCCE ökas möjligheten att kompetensutveckla personal inom området transporter i en internationell miljö. Med svensk personal tjänstgörande vid MCCE underlättas dessutom möjligheterna att få insyn i organisationens arbetsmetodik samt underlättar samverkan med organisationen.

2.2.2 Air Transport, Air to air Refuelling and other Exchange of Services (ATARES)

Vissa av medlemsländerna inom MCCE har ytterligare fördjupat samarbetet avseende flygtransporter genom ett sk. "Air Transport, Air to air Refuelling and other Exchange of Services

³ I MCCE ingår för närvarande följande nationer: Belgien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Italien, Kanada, Lettland, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Polen, Rumänien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Turkiet, Tyskland, Ungern och USA.

Technical Arrangement". 4 Samarbetet inom ATARES kan karaktäriseras som ett koordinerat utnyttjande av företrädesvis flygtransport- och lufttankningsresurser med syfte att kunna utbyta tjänster. Dagens system är uppbyggt så att en C-130 flygtimme har koefficient 1. De deltagande nationerna har anmält in resurser inom ATARES och beroende på vilken typ av flygresurs en nation förfogar över har de fått olika koefficienter. Systemet bygger på möjligheten att kunna räkna av/räkna upp skuld/tillgång vilken ska vara reglerade inom 60 månader. Skulle inte detta vara reglerat inom denna tid ska det regleras i form av ekonomisk återbetalning.

Försvarsmakten har under 2008 nyttjat ATARES då Italien genomfört flygtransporter för Försvarsmakten till Afghanistan. Sverige har under 2008 även genomfört flygningar åt Storbritannien inom ramen för ATARES. Nationerna som är anslutna till ATARES har under 2008 uppmärksammat ett behov av att utveckla och förändra TA (Technical arrangement) för ATARES. Avsikten är att kunna utbyta tjänster med även andra transportslag än flyg. Arbetet med att utveckla ATARES TA, som ev. kommer att benämnas Multimodal Exchange Of Services Arrangement (MEOS), påbörjas under 2009.

2.2.3 *Multinational Sealift Steering Committee (MSSC)*

Försvarsmakten har under 2008 påbörjat en beredning avseende ev. förslag på deltagande i Multinational Sealift Steering Committee (MSSC) som för närvarande består av åtta länder: Danmark, Kanada, Nederländerna, Norge, Slovenien, Storbritannien, Tyskland och Ungern. Dessa länder har gemensamt satt ett mål om att ha en tillgänglighet på fartyg (huvudsakligen ro-ro fartyg som ska vara tillgängliga för NATO operationer). Vid en anslutning till MSSC genom Multinational Implementation Arrangements, (MIA), tillgång till strategisk sjötransportkapacitet genom samordning av allokerade resurser från medlemsländerna. Koordineringen av resurserna sker genom MSSC eller annan koordineringsorganisation (MCCE). Kostnaden för deltagande/medlemskap inom MSSC för nationer som inte tillför några egna resurser betalas efter en kostnadsfördelningsnyckel vilken är baserad på NATO Security Investment Program (NSIP), vilken i sin tur är proportionell med Gross National Income (GNI). Kostnaden för Sveriges vidkommande, med de åtta nationer som är medlemmar idag beräknas bli ca 75 000 €/år. Nyttjandet av fartygen sker sedan genom ett bilateralt avtal med den nation som disponerar fartyget.

2.2.4 *Strategic Airlift Interim Solution (SALIS)*

Sverige är sedan 2006 medlemmar i SALIS. SALIS är en interimslösning för att erhålla tillgång till strategiska flygtransportresurser. Sverige är garanterade 100 flygtimmar. Vid HKV INSS J4 NMCC handläggs transportplaneringen för svensk del. De står i kontakt med deskfunktionen för SALIS benämnd SALCC som är samgrupperad med MCCE i Eindhoven.

4 I ATARES ingår för närvarande följande nationer: Belgien, Danmark Frankrike, Italien, Nederländerna, Tyskland, Spanien, Storbritannien, Norge och Sverige.

I december 2008 löpte kontraktet med Ruslan SALIS ut. Under 2008 har Sverige anmält en positiv inställning till att kontraktet förlängs i ytterligare en tvåårsperiod.

2.2.5 Strategic Airlift Capability (SAC)

SAC är ett konsortium bestående av 13 nationer som äger tre stycken C-17 flygplan. Sverige disponerar 550 flygtimmar på årsbasis. Den första C-17 levereras våren 2009 och de två övriga under hösten 2009. IOC6 planeras från hösten 2009 och FOC7 från 2010. Flygplanen kommer att baseras i Ungern (Papa basen) och opereras av medlemsnationerna under 30 år.

Sverige har under 2008 påbörjat bemanning vid Papa basen och deltar därmed vid etableringen av SAC.

2.2.6 Ramavtal

Försvarsmakten har möjligheter att upphandla transportresurser via ramavtal. Upphandlingsunderlag för sjö- och flygtransporter har varit klart sedan hösten 2008, i princip sedan hösten 2007. Upphandling har dock blivit försenad men bedöms genomföras under våren 2009. Ramavtal avseende järnvägs har i princip varit klart sedan hösten 2008. Här återstår några detaljer innan upphandling kan genomföras.

2.3 Åtgärder som vidtagits under året i syfte att utveckla de marina stridskrafternas förmåga att skydda strategisk viktiga havsområden och farleder

Under året har Sjöstridskrafterna genomfört övning "Secure port" med sammansatta förband och berört företag av strategisk betydelse. Verksamheten bedöms regionalt ha höjt sjöstridskrafternas förmåga att skydda strategiskt viktiga farleder och hamnar. Dock avvecklas på sikt delar av de för verksamheten viktiga förbandsenheter varför nådd förmågehöjning endast kan ses som begränsad.

Vidare har sjöminröjningsinsatser mot historisk minmateriel från VK 1 och VK 2 bedrivits tillsammans med kartläggning av farleder vilket successivt ökar vår förmåga till riktade insatser i strategiskt viktiga havsområden och farleder. De reduceringar som föreslås av Fö AG Genomförandegruppen avseende effektivisering av materielanskaffning samt materielavveckling reducerar dock förmågan till undervattensstrid och områdesövervakning (ubåtsjakt, och sjöminröjning) högst väsentligt, något som förtar den ökade insatsförmåga som till del nåtts under 2008.

2.4 Åtgärder som vidtagits under året i syfte att öka förmågan att stödja insatser som genomförs på land

Försvarsmaktens deltagande i det multinationella flygsamarbetet SAC (Strategic Airlift Capability), ger Sverige tillgång till strategiskt transportflyg med tre Boeing C-17. Samarbetet ger

5 Ruslan SALIS är det företag som opererar An-124 flygplan inom ramen för SALIS samarbetet.

6 Initial Operational Capability

7 Full Operational Capability

ökad förmåga att stödja försvarsmaktens internationella insatser. Verksamheten med C-17 bedrivs från Pápa Air Base i Ungern och inryms i HAW (Heavy Airlift Wing).

Flygstridskrafterna har för övrigt inte vidtagit några specifika åtgärder för att öka förmågan att stödja insatser som genomförs på land. Det som har genomförts, som exempelvis CAS förmågan (Close Air Support) ligger inom ramen för förbandsutvecklingen inom respektive flyg-system.

2.5 Åtgärder som vidtagits för att åstadkomma en försvarsmaktsgemensam ledningsfunktion

2.5.1 Sammanfattning

Under året har både åtgärder för förbättrad styrning och samordning samt produktion och utbildning av gemensamma system genomförts. Ansvaret för systemutformning och produktion har samlats under en chef inom FM resp. FMV och ett myndighetsgemensamt systemarbete för alla ledningssystem har inletts. Ledningsregementets (LedR) roll som försvarsmaktens centrum för ledning har vidareutvecklats. Under produktionen av NBG 08 har dessa roller prövats och visat sig framgångsrikt för att åstadkomma en samordnad ledningsfunktion.

Under 2008 har samgrupperingen av den centrala ledningen till Stockholm slutförts och en ensad infrastruktur skapats för insatsledningen. En första version av ett försvarsmaktsgemensamt ledningsstödssystem för insatsledning (SWECCIS) har konfigurerats och förberedelser gjorts för att driftsätta detta under 2009.

2.5.2 Utveckling av ledning och styrning

2.5.2.1 Integrerad materielledning (IML) beredning av ledningssystem

En myndighetsgemensam (Försvarsmakten, FMV, FOI) beredning för framtagning av en samordnad plan för materiel- och teknikförsörjning inom ledningssystemområdet har genomförts under 2007-2008. I uppgiften ingick även att skapa förutsättningar för en tidig implementering inom respektive myndighet.

Beredningens inledande skeden resulterade i en översyn och förtydligande av FM behov inom området. Inriktningen har omsatts i MP 09, förslag till förbands- och systemutveckling och förslag till ändrade ansvarsförhållande och styrmetoder.

En grundläggande gemensam systemutformning för alla ledningssystem utvecklades under beredningen. För de rörliga förbanden baserades denna på BG-strukturen.

Beslut efter beredningen i sammanfattning:

- Försöksvis användning av modellbaserad förmågeutveckling,
- Samlad versionshantering av tekniken i Försvarens ledningssystem,
- Införande av Försvarens gemensamma informations- och kommunikationsinfrastruktur,
- Ett entydigt ansvar för drift, underhåll och förvaltning av ledningssystem,
- Införande av en Gemensam lägescentral med Network Operations Center, samt
- Vidareutveckla en myndighetsgemensam materielprocess.

2.5.2.2 Ledningssystemutredning

Ledningssystemchefen har genomfört en utredning inom ramen för Försvarens planeringen. Resultaten från utredningen ingår i FM svar på planeringsanvisningarna. De viktigaste rekommendationerna är:

- Etablera en Gemensam lägescentral med Network Operations Center i två steg
- Etablera ett ledningscentrum i Enköping
- Vidhåll prioriteringen av att skapa samfunktion mellan svenska system och med partners system.
- Reducering av antal svarsställen i Försvarens
- Genomför ytterligare rationalisering av Drift och underhåll av ledningssystemen
- Vidareutveckla nuvarande struktur för fasta och rörliga staber.
- Inför ett försvarsgemensamt stabspåsarband för (F)HQ och brigadstaber och ett försvarsgemensamt påsarband för taktiskt samband

2.5.3 Viktigare påsarbandsutveckling och produktion (VG 2)

2.5.3.1 Samlad central ledning

Försvarens började 2007 samgruppera den strategiska och operativa ledningen till Stockholm genom att flytta insatsledningen från Uppsala. Den nya grupperingen var fullt intagen vårvintern 2008. En ensad infrastruktur skapades härvid för insatsledningen som förberedelse för införande av ett gemensamt ledningsstöd för insatsledning (SWECCIS).

Systemutformning har skett och anskaffning påbörjats under 2008 för ett första införande av detta system vid insatsledningen och dess direkt underställda chefer under 2009. Systemet är ett interoperabelt generellt ledningsstödsystem som kan hantera information upp till informationssäkerhetsklassen HEMLIIG/SECRET.

2.5.3.2 NBG

Under 2008 har NBG 08 upprätthållit anbefalld beredskap. NBG 08 var utrustad med ett försvarsmaktsgemensamt interoperabelt ledningssystem. Under året har erfarenheterna från NBG 08 använts för att utforma NBG 11 ledningssystem och produktionen av detta system har påbörjats.

2.5.3.3 Gemensam Lägescentral (GLC) med Network Operating Center (NOC)

Genom att inrätta en försvarsmaktsgemensam lägescentral samlas i resurser för att:

- övervaka mark-, sjö- och luftrummet
- utöva tidskritisk ledning (flygstridsledning)

Utöver detta inrättas ett Network Operating Center (NOC) som leder, driftövervakar och samordnar informationsresurser.

Informationsläget och det fysiska läget utgör sammantaget en gemensam lägesinformation, för användning såväl inom som utom försvarsmakten. NOC ansvarar för den nationella informationsförsörjningen och utgör bakre stöd och kompetenscentrum vid internationella insatser.

Utvecklingen inriktas mot FM-gemensamma system för övervakning och tidskritisk ledning, baserat på likartade tekniska lösningar, p.g.a. rationalitets- och samordningsskäl. NOC utgör ensad kontaktyta och säkerställer att försvarsmaktens informationsresurser upprätthåller tillgänglighet enligt anbefalld beredskap.

Dagens verksamheter är av tekniska och historiska skäl utsprid på flera plaster med H24-verksamhet. Antalet driftsställen kommer att successivt reduceras till ett fredsdriftställe och uppgifterna inordnas i den nya gemensamma lägescentral/NOC.

En initial verksamhetsanalys har avrapporterats och målsättningsarbete har påbörjats. Koncentreringen av verksamheten planeras att påbörjas 2010 och att vara genomförd 2015.

2.5.3.4 Gemensamt ledningsplatsförband

Traditionellt har varje stab haft sitt eget stabsförband, som har betjänat ledningsplatsen. För att få bättre rationalitet i produktionen av både personal och materiel, högre flexibilitet i insatsförmågan samt en ensad systemlösning kommer de kvarvarande stabsförband att omorganiseras till ett gemensamt ledningsplatsförband med enhetliga förbandsmoduler för alla taktiska behov.

Målsättningsarbetet har påbörjats och avses att vara genomfört under 2009.

2.5.3.5 Gemensamt sambandsförband

För att skapa ett flexibelt och modulärt förband som kan stödja med taktiskt samband i alla typer av insatser vidareutvecklas det befintliga sambandsförbandet.

2.5.4 Utveckling (VG3)

Under året har ett större försök tillsammans med NATO, Polisen, SOS-alarm, Räddningsverket, KBM och svensk industri genomförts. Under försöket kopplades ovan nämnda aktörer samman så att enskilda poliser, militärer etc. kunde ha gemensam lägesbild. Försöket använde teknik och standarder från LedstT som nu integreras i NATOs regelverk.

En serie med försök och metodutveckling för gemensam sjölägesinformation (Maritime Situation Awareness) har genomförts tillsammans med Finland, Singapore och Nato. Den tekniska lösningen baserades på resultaten från LedstT.

Multinational Experiment 5 (MNE 5) har under året utvecklat metoder för Comprehensive Approach och effektbaserade operationer. Den svenska tekniken från LedstT användes som grund för interoperabiliteten.

Utvecklingen inom LedstT har i enlighet med regeringens anvisningar avslutats.

2.6 Redovisa de åtgärder som vidtagits och resultat av dessa för att åstadkomma en försvarsmaktsgemensam logistikfunktion.

2.6.1 Projekt Reformerad Försvarslogistik

Försvarsmakten genomförde under 2008 ett projekt med uppgiften att redovisa förslag till optimerad lösning inom logistikområdet. Projektets arbete har sedan starten i maj inriktats genom HKV uppdrag och anvisningar. HKV-uppdraget omfattade att beskriva en gemensam process för logistik inklusive materielförsörjning.

I avvaktan på resultatet från den särskilda utredaren, Marie Hafström, fokuserade projektet på att identifiera och genom uppdrag till linjeorganisationen påbörja genomförande av ett antal närtidsåtgärder vilka redovisas i slutet.

Arbetet har genomförts enskilt och i arbetsgrupper med deltagande av representanter från främst berörda enheter inom HKV. Stödmyndigheten FMV har medverkat i det tidiga projektarbetet fram till och med september månad och därefter i begränsad omfattning i den fortsatta nulägeskartläggningen av processer.

2.6.2 Logistikens omfattning

Med logistik avses här det som traditionellt benämns logistik samt materiel-, teknik- och infrastruktur-försörjning, försvarsmedicin och det som går under benämningen övrigt stöd.

2.6.3 Samordnad processöversikt

Försvarsmakten och stödmyndigheterna har genom åren utvecklat egna processer. Försvarsmaktens processer, som övergripande beskrivs i FM processöversikt, omfattar Försvarsmaktens huvudprocesser Ledning, Insats och Produktion samt ett stort antal stödprocesser. FMV och FORTV har, för respektive egen verksamheten, fungerande processer.

Dessa olika processer är skapade med syfte att komplettera varandra men en gränsöverskridande samordning saknas. Processflödet från kravställning till insats går genom ett antal inte fullt koordinerade processer. En samordnad processtruktur för logistiken saknas.

Genom att de olika processerna ägs av olika myndigheter påverkas även processflödet av de olika kulturer som finns både inom Försvarmakten och mellan Försvarmakten och stödjande myndigheterna. Olika utgångspunkter för styrning hos berörda myndigheter påverkar även processflödet.

Inom de olika processtrukturerna finns även processer för likartade syften men med olika begreppsapparater vilket inte underlättar samverkan. En samordnad processöversikt på övergripande nivå har nu skapats. Den samordnade processöversikten utgår från FM processöversikt samt FMV process Web och beskriver integrationen i ett LCC-perspektiv. Den samordnade processöversikten har åstadkommit genom att analysera, utveckla och sammanföra processer till ett minsta antal för att bilda ett heltäckande sammanhang. Arbetet har i detta skede resulterat i en organisationsoberoende och samordnad processöversikt som delvis har skapats med underlag från, och i samverkan med, berörda parter.

Till översikten har fogats processbeskrivningar till tillräcklig nivå för att kunna anpassa gränssnitt och relationer i ett fortsatt arbete. Denna processutveckling har skett i samverkan med projekt PRIO och i samklang med LEDS VHU.

I den samordnade processöversikten har vissa utvecklingsmöjligheter av processtrukturen prövats och ytterligare kommer att prövas. Exempel på fortsatta sådana möjligheter är att parallella verksamheter identifieras och samordnas processmässigt.

En väl definierad gränssyta och relation för logistikprocesserna gentemot FM ledningsprocesser och huvudprocesserna Förband och Insats, är avgörande för att uppnå tydlighet avseende Strategisk ledning, Kravställare, Beställare och Utförare. Dessa gränssnitt kräver fortsatt bearbetning för att nå en tillfredställande nivå.

Beskrivningen av ingående processer är fortfarande på en övergripande nivå men tillräckligt väl definierade för att kunna utgöra en grund för att utarbeta övergripande och förändrad struktur för rationellare logistikstöd till förbandsproduktion, beredskap och insats.

Processarbetet kommer att fortsätta under 2009.

2.6.4 Närtidsåtgärder

Tio prioriterade närtidsåtgärder har definierats:

- Följa upp och utvärdera fattade beslut m a p tidigare utredningar, bl a FFU,

- Följa upp och utvärdera implementeringen av materielförsörjningsstrategin m.a.p. logistikförband,
- Definiera och tydliggör hur logistikaspekterna kan säkerställas tidigt i planeringsprocessen,
- Föreslå hur logistikaspekten kan säkerställas tidigt i planering inom insatsprocessen,
- Definiera och föreslå logistikkompetens i Försvarets strategiska arbete,
- Förbereda organisatorisk samordning mellan FMLOG och TeK,
- Utredda och överse avvägningen resurser och uppgifter främre och bakre nivå avseende underhåll på produktionsplattformar,
- Föreslå hur transportförsörjningen inom Försvaretsmakten kan verksamhetssamordnas, samt
- Uppdatera regler och instruktioner för transportförsörjningen för Försvaretsmakten

2.6.5 Fordonsförsörjningen överses

Ansvarig linjefunktion för respektive position som avses, ges uppdrag att med stöd av tidigare analyser inom projektet föreslå åtgärder och efter beslut genomföra dessa. Tidpunkt för slutrapport av de olika åtgärderna sträcker sig till 2009-05-31 med ett undantag som sträcker sig till slutet av 2009.

Samordning av de 9 förslagen, uppföljning av framtagna resultat och säkerställande att de leder mot de mål som gäller för projektet, kommer att ske genom medverkan av projektmedlemmar i beredningen av respektive närtidsåtgärd och genom uppföljning inom projektet.

2.6.6 Strukturella åtgärder och effektiviseringar

I delrapport 2008-10-21 redovisade projektet framarbetade strukturalternativ. Gemensamt för samtliga strukturer och en första förutsättning för att nå de möjliga ekonomiska effektiviseringsvinster som bedömts, är att dagens splittrade ledningsstruktur med många aktörer ersätts av en sammanhållen logistikledning och som har ett samlat resultatansvar för stödet till insats och förbandsproduktion.

Gemensamt för samtliga strukturer för att nå de möjliga ekonomiska effektiviseringsvinster som bedömts, är också att strukturella beslut av organisatorisk karaktär behöver fattas och genomföras i stor omfattning.

Strukturella åtgärder och effektiviseringar, efter att erforderliga beslut fattats, kommer att generera kostnadsänkningar. Realiseringen av åtgärderna kommer dock att medföra vissa omstruktureringarkostnader.

3 Nr 8 Forskning och utveckling

Det internationella arbetet inom FoU-området har under året varit föremål för en särskild redovisning, SR 40⁸, som sammanfattar den totala omfattningen av Försvarsmaktens internationella medverkan inom forskning och teknikutveckling. Utredningen visar på ett stort antal internationella grupper i vilka Försvarsmakten eller stödmyndigheterna deltar. Deltagande inom det internationella området har ökat något⁹, vilket är en naturlig följd av nedskärningar av de strikt nationella forsknings- och teknologikutvecklingsresurserna, och den nya materielanskaffningsstrategin. Kostnadseffektivitet och synergieffekter går att uppnå tillsammans med andra länder när bördorna av kostnaden för forskning och teknikutveckling delas.

Samarbetet inom EDA gemensamt finansierade program *Force Protection* började ge resultat under 2008. Avtappning kommer efterhand att ske till insatsorganisationen, genom åtgärder inom FoT Transferprogram. Försvarsmakten har utbetalat Sveriges andel och i forskningen har svenska aktörer i konkurrens erhållit uppdrag till en omfattning som är större än Sveriges part i programmet.

Ett antal forsknings- och teknikutvecklingsprojekt har under året levererat resultat som kommit insatsorganisationen till godo dels i form av direktstöd vid utredningar och med specifika frågeställningar som genererats under pågående insatser men också som rapporter. Som exempel kan nämnas förstärkt skydd av fordon i Afghanistan. För att i ännu högre grad nyttja den ackumulerade kunskapen och kompetensen som är utvecklats av FoT-utförarna har Forsknings- och teknologitransferprogrammet skapats. Syftet med programmet är att skapa en brygga mellan forsknings- och teknikutvecklingsverksamheter och avnämarna inom Försvarsmakten. Programmet är utvecklat för att underlätta en kontinuerlig snabb avtappning av forskningsresultat genom att korta ledtiderna mellan forskning och nyttjandet av resultaten. I takt med att Transferprogrammet växer kommer de delar av Försvarsmaktens Demonstratorprogram som återstår att fasas ut till förmån för mera dynamiska projekt med kortare ledtider. Demonstratorprogrammet, som bestod av tekniktunga industrisamarbeten, har i sin nuvarande form spelat ut sin roll. Genom Transferprogrammet kopplas kunskap från olika utvecklingsområden direkt till identifierade behov av stöd i pågående verksamhet. Tanken med denna arbetsmetod är att kunskap och teknologi aktivt tillförs i Försvarsmakten, samtidigt som Försvarsmakten tillgodogör sig det senaste från olika forskningsområden direkt.

Försvarsmaktens deltagande i det nationella flygtekniska forskningsprogrammet, NFFP, har bidragit till att öka effekten av Försvarsmaktens satsade medel inom flygområdet. Inom detta område suddas gränserna mellan militär och civil forskning ut alltmer och utvecklingen av flygtekniken sker i ökande grad inom den civila sektorn varför Försvarsmakten genom att delta i och värdera civil FoU kan öka effekten av satsade forskningsmedel. Samverkan med civila aktörer sker också inom Säkerhetsforskningsprogrammet. Programmet som är under genomförande, initierades av Vinnova och KBM, där KBM:s roll nu har övergått till den nya myndigheten MSB, och Försvarsmakten inbjöds att delta. Målet med programmet är att ut-

8 HKV 2008-10-28 H/R 21 000:82331

9 Jämfört med motsvarande redovisning år 2007 SR34, HKV 2007-10-29 21 000:76742

ifrån de sex samverkansområdenas och Försvarens behov utveckla teknik för övervakning spaning och identifikation, skydd mot farliga ämnen, tillförlitliga och robusta informations- och styrsystem samt återställande av säkerhet i samband med kris. Projekten inom programmet genomförs i samarbete mellan UoH, myndigheter och svensk industri. Inom nanoteknikprogrammet utvecklas militära tillämpningar av civil nanoteknik inom sensor- och skyddsområdena. Arbetet sker i samverkan mellan UoH, industri och myndigheter. Bland annat studeras nanoteknikbaserade komponenter för THz-området som har användning både civilt och militärt för att kontrollera om personer bär vapen eller explosivämnen. Inom programmet framtas också skyddsmaterial för totalt skydd av ögon mot antisensorlasrar som annars kan ge skador på ögon på kilometeravstånd. En satsning på demonstratorer med såväl civila som militära tillämpningar, eller ”*dual use*”-karaktär sker i samverkan mellan Försvarensmakten, FMV och Vinnova. Utveckling av okylda IR-detektorer för fordonsmonterade mörkerseende system är redan under genomförande.

4 Nr 9 Exportstöd

4.1 Uppdraget

”Försvarensmakten skall redovisa resultat av genomfört exportstöd uppdelat på dels det stöd som syftar till att i Sverige verksam försvarsindustri skall vinna exportorder, dels det stöd som lämnas i anledning av att sådan exportorder vunnits.”

Stöd i syfte att vinna exportorder benämns exportstöd medan stöd föranlett av vunnen exportorder kallas ”exportåtaganden”. De senare är normalt reglerade i bilaterala regeringsöverenskommelser. Som samlingsbegrepp används uttrycket ”exportfrämjande”.

Resultat redovisas normalt relaterade till definierade mål. Några mätbara sådana är i detta sammanhang inte fastställda. Försvarensmakten stöd till i Sverige verksam försvarsindustri föreskrivs i 2 § p. 6 förordning (2007:1266) med instruktion för Försvarensmakten. Där sägs att Försvarensmakten skall stödja svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet inom ramen för gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport. Med ”svensk försvarsindustri” avses ”i Sverige verksam försvarsindustri”.

4.2 Organisation

Försvarensmakten lämnar exportstöd på initiativ av industrin och efter rekommendation i någon av de av Regeringskansliet ledda Koordinerings- och referensgrupperna (KRG). Dessa är: ”KRG Saab/Luft” under vilket såväl JAS 39 Gripen som Erieye och Saabs övriga radarsystem avhandlas, ”KRG Saab/Mark Marin” som behandlar Saabs övriga affärsområden, ”KRG Hägglunds och Bofors” omfattar båda företagens produkter samt avslutningsvis ”KRG Kockums/Docksta” för de båda varvsrörelserna. Härutöver förs under UD:s ledning särskilda diskussioner enbart mellan myndigheterna (KRG Myndighet).

I Försvarensmakten leds och administreras exportfrämjande åtgärder av Produktionsledningen i Högkvarteret. Verksamheten samordnas regelbundet inom Högkvarteret och med FMV.

Försvarsmakten strävar efter att samordna exportstödsåtgärder med redan planerad verksamhet. De önskemål som inte kan tillgodoses på detta sätt utförs genom tilläggsuppdrag till förband, skolor eller centrum.

4.3 Resurser

4.3.1 Exportstöd

Försvarsmaktens resurs för exportstöd utgörs av personalens kompetens samt efterfrågad materiel och är ett merutnyttjande av befintliga resurser. Inom Högkvarterets Produktionslednings Materielavdelnings Internationella materielsamarbetssektion finns dock en heltidstjänst för administration av exportfrämjande.

Den policy som tillämpas för fördelning av kostnader i samband med exportstöd är att Försvarsmakten står för engagerad personals grundlön medan industrin står för merkostnader (ressor, traktamenten, ev. övertid m.m.) som kan uppstå beroende på var i världen industrin önskar få stöd. Försvarsmaktens möjligheter att följa upp den mängd arbetstid som nyttjats för exportstöd är fortfarande begränsade.

4.3.2 Exportåtaganden

För exportåtaganden har Försvarsmakten sedan tidigare reserverat vissa främst personella, resurser.

Exportåtaganden enligt de avtal som Sverige i förekommande fall sluter med andra länder regleras i Försvarsmakten genom verksamhetsuppdrag och följs upp i likhet med övrig förbandsproduktion. Exportåtaganden är intäktsfinansierad verksamhet med varierande grad av kostnadstäckning beroende på vilka beslut regeringen fattat.

4.4 Verksamhet

4.4.1 Allmänt

Styrning och koordinering av exportfrämjandet har skett genom ett stort antal möten under UD:s ledning på Försvarsdepartementet. Främst Koordinerings- och referensgruppsmöten, (16 st.) men även ad hoc- och undergruppsmöten, bl.a. för JAS Rumänien, Bulgarien, Kroatien, Norge, Danmark, Indien och Brasilien. Vidare har det vid Produktionsledningen, under materielchefens ledning, genomförts exportstödsmöten Mark, Sjö resp. Luft, (totalt 11 möten), vid vilka samordning sker av Försvarsmaktens och FMV:s agerande för att kunna ge en enhetlig myndighetsuppfattning. I dessa möten deltar bl.a. inspektörerna för armén, marinen resp. flygvapnet, cheferna för Produktionsledningens respektive sakavdelningar samt representanter för Ledningsstabens Internationella avdelning samt FMV i form av representanter för Försäljning & Export, Strategiska Materielledning samt resp. anskaffningskontor.

Nedan redovisas de större insatserna uppdelade på exportstöd respektive exportåtaganden.

4.4.2 Exportstöd

4.4.2.1 Saab AB

Under året har ett omfattande stöd lämnats till de olika JAS-kampanjerna. Ett stort antal besök, briefingar och demonstrationer har genomförts inom och utanför Sverige i syfte att stödja Gripenprojektet i Brasilien, Bulgarien, Danmark, Indien, Kroatien, Norge, Nederländerna, Rumänien, Schweiz och Thailand. Arbetet med offertunderlagsframtagning inför en ev. försäljning av JAS till Indien har fortsatt och motsvarande arbete för Brasilien inletts. Försvarsmakten har i slutet av året beviljat stöd till Saab för deltagande med JAS i det multinationella robotprojektet Meteor. Det 2007 paraferade avtalet om försäljning av JAS 39 Gripen samt ett radarspaningsflygplan till Thailand har inneburit att Thailand även blivit ett exportåtagande samtidigt som förhandlingarna om en fortsättning på kontraktet drar ytterligare exportstödsresurser. Förhandlingarna leds av FMV med stöd av Försvarsmaktens staber, skolor och förband.

Försvarsmakten har av resursskäl tvingats avslå vissa hemställan, bl.a. om deltagande i flyguppvisningar. De ökande önskemålen om exportstöd i kombination med Försvarsmaktens krympande resurser har resulterat i att en dialog inletts mellan Saab och Regeringskansliet om gemensamma prioriteringar avseende Försvarsmaktens resurser för exportstöd.

Avseende Saabs övriga affärsområden har under året ett omfattande stöd till lämnats till Saab Microwave systems AB avseende radarsystemen Erieye, Arthur och Giraffe bl.a. i samband med Air Defence i Lütjensburg. Där deltog också Saab Bofors Dynamics AB med Rb 23 Bamse. Även andra robotsystem och AT4 har erhållit stöd under året. För Rb 57 NLAW genomfördes en systemdemonstration till vilken 19 länder var inbjudna. Demonstrationen genomfördes i samverkan med Storbritannien och Finland. Försvarsmakten stöttade Saab Systems AB med personal för demonstration av STRIC, Strics, SLB m.fl. strids- och eldledningssystem bl.a. i samband med internationella utställningar som Eurosatory, ITEC, I-ITSEC, Farnborough. Andra affärsområden inom Saab som beviljats exportstöd är TransponderTech AB, Training AB, Systems AB, Aerosystems AB, Barracuda AB samt Avitronics AB. Ett antal besök och demonstrationer för ett flertal nationer har genomförts på staber, skolor och förband samt utomlands. Totalt sett har intresset från Brasilien, Danmark, Finland, Grekland, Libyen, Malaysia, Nederländerna, Pakistan, Polen, Qatar, Saudi Arabien, Storbritannien, Sydafrika, Thailand, UAE, USA och Venezuela varit fortsatt stort.

4.4.2.2 BAE Systems

En demonstration av artillerisystemet Archer genomfördes under försommaren med deltagande från ett antal intresserade länder. Förevisningen omfattade även skjutning med BONUS-granater som även det nyttjades i exportstödsyfte. Samarbetet med Norge avseende Archer och kringsystem som norska Protector och ledningssystem har fortsatt under året och röner intresse från övriga nordiska länder.

Försvarsmakten har under året även stött Bofors avseende kampanjen för dragna 155 mm kaliber 52 haubitsar, 57 mm fartygspjäser, vapenstationen Lemur, samt Bonus och Excalibur.

Försvarsmakten har medverkat i Hägglunds kampanjer för Stridsfordon 90. Intresset för BAE Systems produkter har under året varit stort från Danmark, Finland, Indien, Kanada, Malaysia, Polen, Tjeckien och USA

4.4.2.3 Kockums AB

Planering och genomförande av en internationell förevisning av en korvett ur Visbyklassen har genomförts av FMV och Försvarsmakten. Försvarsmakten deltog även med personal i samband med ett minröjningsmaterielprojekt i Singapore.

4.4.2.4 Dockstavarvet AB

Stödet till Dockstavarvet AB har under 2008 främst varit kopplat till USA:s intresse för amfibieförband.

4.4.2.5 Övrigt

Andra företag som varit föremål för exportstöd från Försvarsmaktens sida är Volvo Construction Equipment, Scanjack AB, Aimpoint, Defence Consulting Europe AB, ISD Technologies AB, MSE Weibull AB och Nammo Sweden AB.

Försvarsmakten medverkade även, tillsammans med Regeringskansliet FMV och SOFF, i industriseminarier i Japan i april och i Polen i september.

4.4.3 Exportåtaganden

Exportåtaganden omfattade under året JAS för Ungern, Tjeckien, Sydafrika och ETPS (Empire Test Pilot School i Storbritannien), Erieve för Pakistan samt ubåtsprojektet Northern Light med Singapore.

- Samarbetet kring JAS 39 Gripen med Tjeckien och Ungern har fortsatt i enlighet med de överenskommelser som tecknats på regeringsnivå och har under 2008 inneburit att två ungerska och fyra tjeckiska piloter har utbildats, främst vid F 7. Härutöver har 14 personer deltagit i verksamhet vid supportgrupp i Ungern samt 8 personer i supportgrupp i Tjeckien.
- 20 sydafrikanska flygtekniker har utbildats i enlighet med de avtal som träffats med Saab.
- Ubåtssamarbetet med Singapore avseende "Northern Lights" har omfattat utbildning av operatörer och tekniker med stöd av en svensk ledningsgrupp om tre officerare och en ständig besättning om ca 16 man över tiden 2008.
- Det till Pakistan sålda flygburna radarspaningssystemet Erieve har inneburit ett flertal besök och presentationer av såväl teknisk som taktisk karaktär.

- Av mindre omfattning har utbildning av Holländska arméofficerare genomförts avseende minröjningsutrustning.

5 Nr 11 Säkerhetssektorreform

5.1 Kosovo

I Kosovo har försvarsmakten genomfört stöd till säkerhetssektorreformen enligt erhållna uppdrag från regeringen. Detta har omfattat sekondering av två officerare från januari till och med september, ekonomiskt stöd till UNDP:s projekt KOSSAC10 och utbildningsstöd, med två experter för två veckors utbildning, till Kosovos nationella central för lägesuppföljning och krishantering. Totala utgiften för stödet är 2 063 000 kronor varav 1 125 800 kronor för två sekonderade officerare, 800 000 kronor för stöd till KOSSAC respektive 137 000 kronor för utbildningsstödet.

5.2 Bosnien

Stödet till Bosnien-Hercegovina har utgjorts av erfarenhetsutbyte samt ett ekonomiskt bidrag på 800 000 kronor till UNDP program syftande till att förhindra tillgången på små och lätta vapen. Erfarenhetsutbytet genomfördes i form av ett seminarium i början av november i Sarajevo och behandlade de svenska erfarenheterna av Partnerskap för fred (Pff) med deltagare från det bosniska försvarsdepartementet och generalstaben. Vid seminariet diskuterades Partnership for Peace Planning and Review Process (PARP), Operational Capability Concept (OCC) och de svenska erfarenheterna av deltagande i Nato-ledda operationer. Då OCC väckte ett särskilt intresse hos den bosniska sidan följdes seminariet upp med en utbildning i ämnet i mitten av december.

I regeringsbeslutet tilldelades FM 1 000 000 kronor, av vilka 905 900 kronor har utnyttjats.

5.3 Serbien

Stödet till Serbien har utgjorts av ekonomiska bidrag till olika projekt inom ramen för det Nordisk Baltiska Initiativet samt erfarenhetsutbyte med serbiska Försvarsministeriet och Högkvarteret. Försvarsmakten har stöttat de i regeringsbeslutet angivna projekten, PRISMA11 och SMESTA12 samt ett CIMIC Training Centre i södra Serbien, med bidrag på 500 000, 200 000 respektive 100 000 kronor. Erfarenhetsutbytet behandlade, liksom i Bosnien-Hercegovina, de svenska erfarenheterna av deltagandet i Pff med tyngdpunkt på PARP, OCC och Nato-ledda operationer. FM tilldelades 1 000 000 kronor för verksamheten, av vilka 883 200 kronor utnyttjats.

5.4 Afghanistan

Under 2008 har försvarsmakten bidragit med 3 150 000 kr till ANA Thrust Fund, vilket är den fond som upprättats av Nato för transport av donerad materiel till den afghanska nationel-

10 Kosovo Small Arms Control Initiative

11 Utbildningscenter för omskolning av övertaliga underofficerare

12 Utbildning av yngre officerare i engelska språket

la armén (ANA). Härigenom bidrar Sverige, inom ramen för en koordinerad insats, med efterfrågat stöd till kapacitetsuppbyggnad av den afghanska nationella armén. Bidraget utgör en del av ett långsiktigt svenskt stöd för att stärka en demokratiskt styrd och fungerande afghansk säkerhetssektor.

5.5 Ukraina

Försvarsmakten har inom ramen för det Nordisk-baltiska initiativet stöttat utvecklingen inom säkerhetssektorn, dels genom kunskapsöverföring via Nato-Ukraine Professional Development Programme (NUPDP), dels genom en instruktör vid Multinational Staff Officer Center (MSOC) under perioden 1 mars 2007 till 30 juni 2008. I NUPDP är FM för Sveriges räkning involverad i arbetsgrupperna CIMIC, juridik och demokratifrågor. FM leder arbetet avseende CIMIC vilket syftar till att stödja Ukraina i utvecklandet av en policy på området. Under 2008 har Sverige erbjudit ukrainska officerare plats på Folke Bernadotteakademins kurs Multifunctional Peace Operations samt anordnat ett seminarium om svenska erfarenheter av civil-militära relationer i fredsbevarande insatser. Seminariet genomfördes i Kiev i samarbete med Folke Bernadotteakademien och FOI med deltagare från det ukrainska försvarsdepartementet och generalstaben. Försvarsmakten tilldelades 600 000 kronor för verksamheten. Av dessa har endast 350 000 utnyttjats delvis pga förkortad instruktörstid.

5.6 EASBRIG

Sverige har tillsammans med de övriga nordiska länderna ett starkt engagemang i Östafrika, bland annat inom utvecklingsområdet. Inriktningen är att svenskt försvarsrelaterat stöd till afrikansk kapacitetsuppbyggnad på subregional nivå inledningsvis ska fokuseras mot Östafrika och EASBRIG. Utvecklingen av den afrikanska snabbinsatsstyrkan, African Standby Force (ASF), baserad på fem multinationella regionala brigader varav EASBRIG är en, är central för Afrikanska unionens kapacitetsuppbyggnad. För att förverkliga ambitionen att organisationen ska kunna vara en aktör med reell förmåga krävs omfattande stödinsatser kopplat till uppbyggnaden av ASF även på brigadnivå. Regeringen gav därför under hösten 2008 försvarsmakten i uppdrag att genom utbildningsstöd och mentorskap stödja den östafrikanska fredsstyrkan Eastern African Standby Brigade (EASBRIG).

EASBRIG uttalade behov av stöd fokuserades till genomförandet av en första stabsövning i mitten av november 2008. FM stöttade övningen med en senior rådgivare och två stabsofficerare. Det svenska deltagandet upplevdes få stort gehör och utgör starten av ett långsiktigt engagemang i utvecklingen EASBRIG.

Försvarsmakten tilldelades 300 000 kr för verksamheten. Av dessa har 182 000 kr utnyttjats.

6 Nr 14:2 Kostnader och utgifter - Övrig återrapportering (FRA)

Försvarsmakten ska redovisa kostnader för personal och drift respektive anskaffning och vidmakthållande av fartyg och flygplan som av Försvarsmakten ställs till Försvarets radioanstalt disposition.

6.1 Redovisning av kostnader för personal och drift

Flyg	
Personal kostnader	10 075 000
Drift kostnader	12 367 000
Fartyg	
Personal kostnader	28 878 000
Drift kostnader	12 500 000

6.2 Redovisning av kostnader för anskaffning och vidmakthållande av fartyg och flygplan

Fartyg	
Vidmakthåll	3 543 170
Flyg	
Vidmakthåll	18 636 355

7 Nr 18 Djupinformation

Försvarsmakten redovisade i juni 2008 i samråd med Lantmäteriverket och Sjöfartsverket, enligt regeringsuppdrag rörande tillståndsprocessen (Fö2007/2731/MIL) förslag till vilken myndighet som bör ha det samlade ansvaret för tillståndsprocessen för sjömätning. (2008-06-13 HKV beteckning 18 600:70353 *Tillståndsprocessen för sjömätning*)

Försvarsmakten slutredovisade i november 2008 regeringsuppdrag rörande djupinformation enligt regleringsbrevet för 2008. (HKV beteckning 18 100:82312 *Djupinformation, slutredovisning av Försvarsmaktens översyn av behovet av sekretess för djupinformation*)

Försvarsmakten har under året beviljat 28 tillstånd enligt lagen och förordningen om skydd för landskapsinformation. Myndigheten har dessutom lämnat upplysningar till Lantmäteriverket och Sjöfartsverket enligt samma lag och förordning.

8 Nr 19 Miljöfrågor

8.1 Vindkraft

Bakgrund

Det finns två kategorier av riksintressen/intressen för totalförsvaret, dels öppna exempelvis i form av skjutfält och flygflottiljer, dels sådana som inte kan redovisas öppet på karta eller helt omfattas av 12:4-förordnanden enligt plan- och bygglagen.

Försvarsmakten genomför en egen sk hinderprovning av alla höga objekt (över 20 m utanför tätort samt över 50 m i tätort, inom en radie av 45 km avstånd från vissa flygplatser gäller

också 20 m), master, vindkraftverk och byggnader mm. Den görs mot bakgrund av övnings- och skjutverksamhet, militär luftfart samt de olika kommunikations- och sensorsystem som Försvarmakten har.

Det ärendehanteringssystem för inkommande remisser som togs fram under 2007-2008 har ännu inte fått auktorisation för att införas. Auktorisationen beräknas vara klar under andra eller tredje kvartalet 2009. När systemet är i drift, kan vindkraftsremisserna skickas in till försvarmakten via en web-portal som ska nås via www.mil.se. Antalet vindkraftsremisser har ökat med 270% från 2007 till 2008. Den interna remisshanteringen samt vidareremisser till FMV, FRA och LFV, kommer att ske helt digitalt i det nya systemet. 2008 inkom totalt ca 850 vindkraftsremisser.

Deltagande i tidigt skede i planprocessen för vindkraftsområden

Andelen remisser från kommuner och länsstyrelser har ökat betydligt under 2008 och förväntas öka ännu mer under 2009. Försvarmakten lämnar alltid yttrande i vindkraftsärenden.

Remissvar avseende vindkraftsprojekt

Förutom remisser från kommuner, inkommer remisser från olika vindkraftsföretag avseende större projekt. Till havs uppkommer ofta konflikt med radarsystem men i Försvarmaktens remissvar anges att det finns tekniska lösningar. En kompletterade radarutrustning kan t.ex. monteras i planerad vindkraftspark. Stora vindkraftsprojekt kan bära denna merkostnad (jmf Kriegers flak). I vissa fall föreslås vindkraftsparker i riskområden och målflygningsområden utanför skjutfält. I dessa fall är det svårare att samordna Försvarmaktens verksamhet med den önskade vindkraftsutbyggnaden. En målsättning är att i remissvaren ange alternativa lägen för verk vilkas lägen kan komma att vara konflikt med totalförsvarets intressen.

Försvarmakten (FMV) genomförande av flygprov gentemot Energimyndigheten

Resultatet av de flygprov som genomfördes under 2007-08 har redovisats i en rapport som kommer att ligga till grund för Försvarmaktens operativa bedömningar av havsbaserade vindkraftprojekt. En "populärversion" av provresultaten har tagits fram. Resultaten har föranlett en modifiering av den tekniska prövningsmodell som nu används i samrådsprocessen. Under 2009 kommer FMV att på uppdrag av Försvarmakten att genomföra förstudier avseende utplacering av havsbaserad radar i planerade vindkraftsverksparker till havs. Informationsutbyte kommer att ske med Storbritannien avseende detta lands befintliga utplaceringar av radar i vindkraftsparker. Frågan om konsekvenser av havsbaserad vindkraft för militära sensorsystem förs repetitivt upp inom PFF-samarbetet med NATO i syfte att underlätta framtagandet av en "Best Practice" i Europa som ligger i paritet med den svenska beräkningsmodellen. Fortsatt informationsutbyte och eventuella studier sker inom NATO NC3B SC/3 TWG (den tekniska arbetsgruppen inom SC/3).

8.2 Resultat och kostnader för sanering 2008

Under 2008 har arbetet med sanering av Försvarens förorenade områden fortsatt enligt plan. Utöver planerat har uppkomna åtgärder samt merkostnader på planerade objekt genomförts till en kostnad av ca. 12 miljoner kronor. Detta har medfört att den planerade budgeten på 16 miljoner kronor har överskridits.

Följande åtgärder har vidtagits:

Geografisk loka- lisering	Åtgärd	Kostnad 2008
Ljungbyhed fd F 5	En omfattande sanering av flygdrivmedelsspill från 1960-talet har slutförts.	579,5 kkr.
Ängelholm (före detta F10)	En omfattande sanering av spill från en tidigare flygdrivmedelsanläggning för omlastning från järnväg har slutförts. Saneringen har pågått i samverkan med Banverket vid omläggning av Västkustbanan.	1 646,8 kkr.
Strängnäs (före detta P10)	En omfattande sanering av i huvudsak drivmedelsspill på flera platser inom fd kasernområdet har slutförts under året. Saneringen har pågått under 2007 och 2008.	10 257,2 kkr
Kristinehamn (före detta A9)	Avslutning av sanering av flera små objekt, bl a f d deponi.	32,9 kkr
Rindö	Kompletterande undersökning av förorenad mark inom Amf 1 tidigare områden.	5,2 kkr
Söderhamn fd F 15	Kompletterande undersökning inför sanering av f d flygdrivmedelsanläggning.	191,5 kkr
Skjutfält	Metodförsök avseende skydd mot spridning av metaller i mark efter skjutverksamhet.	841,8 kkr
Muskö	Förberedande undersökningar inför sanering av bottenslam i förtunnlar.	478,7 kkr.
Moheda	Förberedande undersökningar inför en omfattande och flerårig sanering av grundvatten och mark efter ett mycket omfattande drivmedelsutsläpp vid explosion i drivmedelsförråd (berganläggning) 1958.	2 310,1 kkr.
Halmstad	Marksanering inför nybyggnad av en byggnad för FMTS.	266,4 kkr
Skjutbanesand	Sanering av kulfångssand från ett antal nedlagda skjutbanor.	2 168,6 kkr
Karlskrona	Marksanering inför nybyggnad av flera objekt för Marinbasen.	8 982,7 kkr
Ej planerade akut- åtgärder	Ett antal platser med främst drivmedels- och oljespill, bl. a. efter JAS-haveri i Vidsel och helikopterhaveri i Ryd.	4 910,1 kkr

8.3 Resultatet av genomförd verksamhet inom det internationella miljösamarbetet

Europa

Under 2008 har deltagande skett i det europeiska försvarsmiljönätverket *Defence Network(Defnet)*. Försvarsmaktens roll i detta samarbete har under 2007 utökats då Försvarsmakten numera representerar Sverige, som en av sex nationer, i det informella sekretariat som har bildats. Deltagande har skett gemensamt med Försvarsdepartementet på det årliga plenarmötet. Tre stycken arbetsgrupper bildades under plenarmötet i november 2007. Försvarsmakten har under 2008 deltagit i samtliga grupper.

Det Östersjösamarbete på försvarsmiljöområdet som finns, Rigainitiativet, har inte heller detta år haft några möten. Diskussioner har förts med Fö om Rigainitiativet på något annat sätt än i nuvarande form ska kunna fortleva.

USA

Försvarsmakten har 2008 deltagit i konferensen och utställningen NDIA Joint Services Environmental Management (JSEM) på inbjudan från det amerikanska försvarsdepartementet. Samtidigt genomfördes också ett styrgruppsmöte i enlighet med det bilaterala samarbetsavtalet på försvarsmiljöområdet mellan Försvarsmakten och amerikanska Försvarsdepartementet. Inom samarbetet har parterna 2007 kommit överens om att slutföra två projekt som pågått sedan 1996 resp. 1997 beträffande destruktion av ammunition och s.k. grön ammunition. Dokumentation pågår fortfarande i dessa projekt och kommer att avslutas under 2009. Under året fortsatte miljöhandboksprojektet med syfte att informera om boken i olika sammanhang (bl. a. under JSEM). Boken är distribuerad till bl. a. HKV INS, där arbetet fortsätter för att implementera denna i FM i samband med internationella insatser. Styrgruppsmötet utmynnade också i att båda länderna ska undersöka möjligheterna om fortsatt samarbete i nya projekt. USA bidrog också med en föreläsare (öv Michael Bennet, US Army) vid högnivåseminariet i Kiev, Ukraina.

Ukraina

Försvarsmiljösamarbetet med Ukraina startades enligt plan under våren 2008. Efter ett antal planeringsmöten i Stockholm respektive Kiev, genomfördes ett högnivåseminarium i Kiev 24-25/9 2008. Vid seminariet deltog stora delar av den ukrainska försvarsledningen. Syftet med seminariet var att skapa förståelse på alla nivåer för vikten av "miljötänk" inom Ukrainas väpnade styrkor och därigenom få en bra grund för det fortsatta arbetet i projektet. Vid planeringsmötet i november efter seminariet överenskoms om att välja ut ett aktivt ukrainskt förband (40. flygbrigaden i Vasilkiv) för särskilt riktade insatser. Härvid ska under 2009-2010 genomföras utbildningsinsatser vid förbandet i samverkan med det ukrainska miljöministeriets miljöakademi i Kiev. Projektet kommer att avslutas augusti 2010 med en miljörevision vid flygbrigaden. Hittills kan konstateras att Ukraina, trots rådande ekonomiska läget i landet, gjort mycket för att projektet ska kunna genomföras med bra resultat.

Estland och Georgien

Under våren 2008 genomfördes en miljörevision i Georgien i samverkan med Estland. Resultatet av denna revision visade att man inledningsvis sannolikt haft alldeles för hög målsättning med detta projekt. Målet var att införa ett miljöledningssystem i Georgien och Estland. I Georgien var avsaknad av stöd från högsta nivå påtaglig, där inga högre beslut om införande fanns. Ett antal förslag hade diskuterats, men resurser saknas för införande. Estlands bidrag i projektet kan diskuteras, eftersom de estniska deltagarna vid miljörevisionen förhöll sig märkbart passiva. Det trilaterala projektet skulle ha avslutats under hösten 2008, men på grund av bristande förberedelser av Estland, kommer en miljörevision i Estland först kunna genomföras våren 2009. I samband med denna revision kommer projektet att avslutas och slutredovisas.

8.4 Arbetet med strategiska miljöbedömningar i planerings- och beslutsprocessen

Under hösten 2007 har Totalförsvarets forskningsinstitut på uppdrag av Försvarmakten med hjälp av operationsanalytiker genomfört en förstudie om hur strategiska miljöbedömningar på ett bättre sätt ska integreras i Försvarmaktens långsiktiga styrdokument. Utredningsarbetet omfattade i huvudsak tre delar:

- Kartläggning av syftet med perspektivplaneringen samt undersökning av den konkreta inriktningen under den pågående planeringsomgången
- Kartläggning av inriktning och omfattning av miljöaktiviteterna inom försvaret, särskilt när det gäller områden som kan ha betydelse för den långsiktiga planeringen.
- Att dra slutsatser om samspelet mellan Försvarmaktens miljöverksamhet och Försvarmaktens långsiktiga planering.

Detta arbete har bland andra underlag utmynnat i flertalet åtgärder i FM, där miljöperspektivet på ett mer utvecklat sätt ingår i FMUP- och PERP-dokumenterna. Genom att tillsätta en "kontaktperson miljö" i respektive strategisk grupp inom HKV till exempel inom PERP och IML, säkerställs det fortsatta arbetet med integreringen av det strategiska miljöarbetet.

FM deltar dessutom i olika sammanhang där miljö kan ses som en säkerhetsfaktor och som viktig variabel i planeringsarbetet inom hela HKV. Samarbeta sker härvidlag med bl. a. Fö, FMV och FOI.

En ny miljöpolicy har 2008-06-16 tagits fram, vilken mer än tidigare lyfter fram FM roll inom försvarssektorn. Nya miljömål (ersätter 2007-års) har också tagits fram där en handlingsplan finns hur man på ett bättre sätt ska kunna koppla klimatstrategin till FM verksamhet. De nya målen är dessutom anpassade till de områden där FM har störst påverkan på miljön.

I miljöpolicy och miljömålen ställs också större krav på utländska förband som övar i Sverige.

När det gäller upphandling och utvecklingsprocesserna av materiel och tjänster, har deltagandet i materielmöten under 2008 ökat för att ta så stora miljö- och etiska hänsyn som möjligt. Flertalet utvecklingsprojekt inom området har startats i samarbete med FMV för att säkerställa en miljöanpassning av hela materielkedjan.

FM har också inlett samverkan mellan INS (J 4) och PROD MILJÖ för att effektivisera miljöarbetet i samband med svenska insatser utomlands. I linje med detta arbete leder FM (HKV PROD MILJÖ) det av UD finansierade FN-projektet *”Environment and Health in Peacekeeping operations/Pilot UNMIS”* i Sudan tillsammans med FOI.

Fortsatta forskningssatsningar inom området ”miljö- och säkerhet” och ”energisäkerhet” har gjorts för att säkerställa RK inriktning inom området.

2008-04-09 genomfördes försvarssektorns klimatdag i Försvarmaktens regi. Syftet med klimatdagen var att visa på klimatfrågans betydelse för försvarssektorns kärnverksamhet samt att skapa en gemensam kunskapsbas och samsyn inom försvarssektorns myndigheter.

9 Nr 20 Materieförsörjning

9.1 Materieförsörjning

I budgetpropositionen inför riksmötet 07/08 skriver regeringen om den politiska inriktningen avseende materieförsörjningen.

”Ett mer flexibelt insatsförsvar kräver en ny syn på materieförsörjningen. Det är nödvändigt att arbeta fram en struktur som snabbt kan svara upp mot nya behov som kan uppkomma under en pågående insats. Försvarets operativa behov ska styra med en tydlig balans mellan vad som är mål och medel. Ledtider och ekonomiska bindningar i materieförsörjningen måste minska samtidigt som handlingsfriheten måste öka.” (PROP. 2007/08:1 UTGIFTSOMRÅDE 6)

Under 2008 har Försvarets Materielverk och Totalförsvarets Forskningsinstitut fortsatt arbetet med att utveckla materieförsörjningen enligt denna inriktning.

9.1.1 Utveckling av materielprocessen

Försvarets Materielverk genomför i samverkan med Försvarets Materielverk kontinuerlig utveckling av materieförsörjningsprocessen i syfte att implementera materieförsörjningsstrategin.

Ett av de större resultaten är ett nytt samordningsavtal mellan Försvarets Materielverk och Försvarets Materielverk. Avtalet omfattar samordning mellan myndigheterna, reglerar ansvarsområden, processer och rutiner. Syftet med avtalet är att implementera den under 2007 gemensamt framtagna strategin för materieförsörjning.

Det nya avtalet för utveckling av Teknik och Materieförsörjningen framåt på ett antal väsentliga områden:

- Fortsatt implementering av strategin för Försvarets Materielverks materieförsörjning
- Förbättrad ledning av materieförsörjningen
- Renodling av roller och ansvar mellan myndigheterna
- Förbättrad samordning mellan myndigheterna
- Fortsatt gemensam utveckling av ett integrerat arbetssätt inom teknik och
- gemensam ledning för utveckling av teknik och materieförsörjningen

Dessutom har materielprocessen anpassats till ISO standard 15288 samt till NATO standard AAP48. Det sistnämnda är minst viktigt för att enklare kunna samverka internationellt inom materieförsörjningen.

9.1.2 Omedelbara behov vid pågående insats

Försvarsmakten och Försvarets Materielverk hanterar regelmässigt omedelbara behov som uppkommer i samband med en pågående insats. Under 2008 har en beredning påbörjats av den Integrerade Materielledningen (IML) i syfte att vidareutveckla rutinerna för detta. Försvarsmakten har resurser reserverade för sådana behov. Redan under 2008 har denna typ av omedelbara behov hantlerats. Genom särskilda inplaneringsbeslut har materielbrister till (bland annat containrar) NBG och särskild verksamhet kunnat anskaffas (och levererats) med korta ledtider.

9.1.3 Ledtider och ekonomiska bindningar

Ledtider och ekonomiska bindningar i materieförsörjningen avspeglas i utnyttjande av det bemyndigande som Försvarsmakten erhållit i Regleringsbrevet. Bemyndigandeutnyttjandet har även år 2008 i likhet med tidigare år minskat. Minskning beror främst på att planerade anskaffningar i högre grad än tidigare genomförs stegvis och att större åtaganden nu avslutats (devis DS 3 JAS).

9.2 Internationellt materielsamarbete

9.2.1 Karaktären på det internationella samarbetet 2008

Det internationella samarbetet har under 2008 präglats av en ökad integrering och koordinering av olika samarbeten inom Försvarsmakten och mellan Försvarsmakten och, i första hand, Försvarets Materielverk men även med Förvarsdepartementet. De huvudsakliga skälen till detta arbete grundar sig på kraven på kostnadseffektivisering inom materieförsörjningen, men också en ökad mängd av internationella samarbeten vilket ökar arbetets komplexitet. Övrigt arbete, av större karaktär, har varit förberedelserna inför övertagandet av ordförandeskap i multilaterala samarbeten för åren 2009-2010.

Internationellt materielsamarbete är generellt uppdelat i en bilateral och en multilateral dimension, där den bilaterala delen i huvudsak består av aktiviteter inom ramen för Försvarsmaktens deltagande i MoU¹³-kommissioner som leds av Förvarsdepartementet. Den multilaterala delen har i huvudsak omfattat deltagande i organisationerna EDA¹⁴, LOI HMR¹⁵ och NORDAC¹⁶.

9.2.2 Omfattning och utveckling av det internationella samarbetet 2008

Av övergripande omfattning så har ett nytt samordningsavtal mellan Försvarsmakten och Försvarets Materielverk tagits fram innefattande en särskild avtalstext avseende samordning av myndigheternas deltagande i internationellt materielsamarbeten. Detta har som syfte att skapa förutsättningar för att bättre samordna myndigheternas internationella verksamheter avseende gemensam planering, genomförande och uppföljning.

Bilaterala samarbeten omfattades under 2008 av 26 stycken ingångna avtal vari Försvarsmakten bidrog med delegat inom varje avtal. Arbetet omfattar förberedelser samt genomförande och uppföljning av överenskomna verksamheter mellan länderna. En stor del av höstens MOU-möten ställdes in pga. Förvarsdepartementets övriga åligganden.

Arbete har påbörjats med att förbereda tre stycken nya MOU samt att skapa en bättre koordinering internt inom Försvarmakten mellan deltagande i olika MOU-länder. Under 2008 har genomförts utbildning av samtliga MOU-deltagare i samarbete med Försvarets Materielverk, Totalförsvarets Forskningsinstitut och Försvarsdepartementet, något som avses genomföras årligen framöver.

Av de multilaterala samarbetena så har arbetet med EDA främst inriktats mot deltagande i framtandet av EDA Armament Strategy (EDA Materieförsörjningsstrategi). Detta har skett i nära samarbete med Försvarets Materielverk. Från och med 2008 har verksamhet också påbörjats med att inom EDA ta fram en gemensam databas i syfte att på ett systematiskt sätt finna framtida samarbetsprojekt.

LOI HMR omfattade, för Försvarmakten, deltagande inom nio olika arbetsgrupper, varav Försvarmakten är ordförande i tre, med mål att ta fram gemensamma kravdokument, vilka ska ligga till grund för kommande gemensam materielutveckling och upphandling. På den samordnande nivån har arbetet främst omfattat vidareutvecklingen av LOI med bl.a. harmonisering av arbetsprocesser tillsammans med EDA. Försvarmakten har från och med 2008 övertagit rollen som biträdande ordförandeland med ansvar för HMR databas och dess urvalsprocess och kommer från oktober 2009 ta över som ordförande.

NORDAC omfattade deltagande i 47 olika arbetsgrupper i nära samarbete med Försvarets Materielverk. Årets urvalsprocess resulterade i 58 olika potentiella samarbeten mellan de fyra nordiska länderna. Av dessa resulterade fem stycken i nya arbetsgrupper och övrigt ingick i redan existerande grupper. Exempel på nya grupper är IG17 Tents, IG Trucks, IG Hard Kill - Defence Aid Suite, CoG18 Project Management samt PG19 Light Lorry. Stor vikt har även lagts vid projektsamarbetet med Norge inom området indirekt eld (Archer m.m.).

På samordningsnivå har arbetet inriktats mot övertagandet av ordförandeskapet i för åren 2009-2010 samt förberedelser för det av Sverige organiserade nordiska industriseminarier våren 2009. Internt Försvarmakten har arbete påbörjats att koordinera NORDAC med NORDSUP20-initiativet.

9.3 Utfall av investeringar i materiel och anläggningar

Utfall av investeringar i materiel och anläggningar jämfört med Försvarmaktens budgetunderlag för 2008. Redovisningen är uppdelad i utveckling och nyanskaffning.

Jämförelse Utfall 2008 med BU 08 Anslagspost 6.2.2 per Skede

	Utfall 2008 (Miljoner kr)	BU 08 (Miljoner kr)	Avvikelse
Utveckling	3 110	5 516	-2 406
Nyanskaffning	6 925	10 031	-3 106
Totalt	10 035	15 547	-5 512

I BU 08 är planerade utfall av skeden angivna i planeringsvärden. Under genomförandeåret inträffar sedan produktionsförseningar inom olika områden, under 2008 uppstod stora förseningar avseende helikopter 14 som resulterade i att leveranser för stora värden inte kunde mottagas. Under 2008 har också försenade leveranser mottagits som varit försenade från tidigare år.

Sedan budgetunderlaget för 2008 inlämnades (mars 2007) har planeringsförutsättningarna också påverkats i flera olika steg fram till årsredovisning av 2008 års verksamhet. Förutom *budgetpropositionen för budgetåret 2008* och *regleringsbrevet för budgetåret 2008 samt inriktningar från regeringens "genomförandegrupp"* så har Regeringen tagit beslut om beställning av SAC (strategisk lufttransport kapacitet), vilket bidrar till avvikelserna.

Resultatet av 2008 års verksamhet skiljer sig därför stort från den planering som låg till grund för BU 08. Av tabellen ovan synes att anslagsresurserna för att utveckla och producera krigsmateriel har minskat med drygt 5,5 miljarder kronor (35 %) gentemot planeringen i Försvaretsmakten budgetunderlag för 2008. Av resultatet kan också tydas att relationen mellan utveckling av materiel och produktionen (nyanskaffning) förändrats. I BU 08 utgjorde utvecklingsskedet 35 % av materielinvesteringarna mot resultatet ÅR 2008 där utvecklingsskedet utgjorde 31 % av materielinvesteringarna.

De stora skillnaderna i mellan planerad produktion och utfall i form av materielleveranser för insatsorganisationen beror på minskade ekonomiska resurser, nya inriktningar från regeringen, avsaknad av regeringsbeslut avseende planerad anskaffning samt produktionsstörningar. Avseende det senare kan nämnas större förseningar inom helikopterområdet, Inga leveranser av Hkp 14 har skett under 2008.

De större materielleveranserna till Försvaretsmakten under 2008 består av 50 st bandvagn 309 (NBG), 78 st splitterskyddade patrullfordon RG 32 samt 72 st linerskyddade patrullfordon TLC till arméförbanden. Delleveranser till VISBY systemet, minröjningsfartyget HMS Vinga samt en skolbåt har levererats till marinförbanden. Till flygvapenförbanden har bland annat levererats sex styck- en JAS 39 C/D (slutleverans delserie 3), sex stycken Hkp 15 samt 4 st HKP 4 NBG. Till ledningsförbanden har de största leveranserna varit IK-system till robotsystem, delleveranser av PS 861 samt radiolänkar till FTN (Försvarets Telenät). Logistikkörbanden har bland annat erhållit nytt fältkoks-system, klimataggregat till tält samt tankerutrustning till transportflygplan.

9.4 Redovisning av ökade åtaganden för industrin

I materieförsörjningsstrategin ingår att planerade materielprojekt prövas avseende OPS. Detta sker nu strukturerat i den årliga materielplaneringen.

Mer komplexa partnerskapslösningar kräver nya processer inom Försvaretsmakten. Industrin måste ha en fungerande motpart som förstår partnerskapets funktionalitet. Detta medför att Försvaretsmakten processer och arbetsmetoder måste anpassas inom Försvaretsmakten.

Bedömda eventuella risker med olika OPS lösningar: minskad direkt kontroll, kompetensöverföring från Försvaretsmakten och Försvarets Materielverk till industrin kan medföra minskad handlingsfrihet på sikt. Riskbedömning och riskhantering måste vidareutvecklas för att möta nya krav.

I OPS lösningarna finns möjlighet till effektivitetsvinster. Nya aktörer kräver ofta att nya processer måste implementeras vilket tar tid för både Försvaretsmakten och den externa parten. Uppstart av framförallt partnerskapsliknande lösningar är en ny verksamhet för både Försvaretsmakten och mark-

nadens aktörer. På lång sikt bedöms att utvecklade vunna erfarenheter, tillsammans med möjligheten för Försvarmakten att fokusera på kärnverksamheten kommer att ge effektivitetsvinster för både Försvarmakten och marknadens aktörer.

På lång sikt återfinns potentialer för kostnadsreduceringar i mer komplexa partnerskapsliknande lösningar, där Försvarmaktens och marknadens gemensamma strävanden att finna nya lösningar kan få återverkan på både kostnadsreduceringar, ökad tillgänglighet och ökad flexibilitet.

Genomförda prövningar av OPS år 2008:

- Serviceavtal truckar
- Militärrestauranger (alla i extern drift under 2008)
- Robotunderhåll, sjömålsrobot (OPS-projekt genomfört. Utkontrakteras ej)
- Tillgänglighet skolfartyg (beslut att OPS ej ska genomföras)
- SK 60

Påbörjad prövningar mot OPS år 2008:

- Löneadministration
- Reseadministration
- Centrallager – Servicecentral
- Ammunitionsförsörjning (i samverkan med Norge och Finland)
- Gripen RM12 A1 (avseende underhåll och vidmakthållande)
- Hkp14 (avseende underhåll)
- Emballagehantering (helhetsåtagande avseende emballagetjänster)

9.5 Redovisning av avvecklingsarbetet

9.5.1 KOSTNADER OCH INTÄKTER

Kostnad för förnödenhetsavveckling uppgår till 181 844 000 kr.

Kostnad för ammunitionsavveckling uppgår till 54 954 800 kr.

Försäljningsintäkterna uppgår till 57 345 119 kr.

VÄSENTLIGA PRESTATIONER

Ett 35 tal försäljningar av överskottsmateriel har genom FMV regi genomförts med utfall under 2008. Försäljningarna har omfattat allt från övertalig mängdmateriel till fartyg och pansarbandvagnar.

Följande volymer övertaliga förnödenheter har avvecklats under 2008:

- 28 425 st pallar (EUR pall med krage)
- 1214 st fordon
- 164 st byggnader har avvecklats, omfattande 121 498 kvm
- 6352 ton ammunition med en explosivämnesvikt netto (Q-vikt) motsvarande 2982 ton har destruerats

75 beslut om överföringar av övertaliga förnödenheter till övriga statliga myndigheter har under 2008 fattats.

33 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till kommun har under 2008 fattats efter samråd med Räddningsverket.

71 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till frivilliga försvarsorganisationer har under 2008 fattats efter samråd med PROD FRIV.

62 beslut avseende överföring av övertaliga förnödenheter till museal verksamhet har efter samråd med SFHM fattats under 2008.

17 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till humanitärt bistånd har 2008 fattats efter samråd med SIDA.

Totalt har **258 beslut** om överföring av övertaliga förnödenheter fattats under 2008.

Överskottsanalys och avveckling av Försvarsmaktens förnödenheter, materiel och ammunition, utförs i samverkan med materielsystemansvariga.

Parallellt med krigsorganisationens överskottsanalys/avveckling pågår beslut om omstrukturering och analys/avveckling av grundorganisationens förnödenhetsöverskott.

9.5.2 *Överföring/gåva med stöd av Förordning 2000:278 om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarmakten*

Totalt har **258** beslut om överföring av övertaliga förnödenheter enligt Förordning 2000:278 fattats under året.

45 beslut om avslag har upprättats bl a p g a att överskott har saknats eller att sökande inte har omfattats av Förordning 2000:278 om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarmakten.

9.5.2.1 Andra statliga myndigheter

Totalt under året har 75 beslut om överlåtelse av överskottsmateriel till andra statliga myndigheter gjorts, fördelat på ca 22 550 olika artiklar.

Till myndigheterna har bl a överförts

41 elverk av olika typer, 6700 skyddsmasker, 583 tält, 28 bandvagnar, 19 släp/kärror, 53 person- och lastbilar, 3 bussar, 16 terrängfordon, 33 hjullastare/traktorer, 2 båtar, 560 ryggsäckar, 180 kikare, vapenkassuner, spadar/spett, diverse verktygssatser, presenningar, förplägnads- och beklädnadsmateriel samt diverse övrigt.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2008.

Datum	Beslut	Mottagare	Förnödenheter
2008-01-22	14 840:61661	Polismyndigheten i Västra Götaland	regnställ, elverk, sjv-tält mm
2008-01-25	14 840:61666	FortV Eksjö	hjullastare 10T och 14T
2008-01-25	14 840:61669	Länsstyrelsen Västmanlands län	fältarbetsmateriel, elverk, bergborr mm
2008-02-15	14 840:62329	FortV Karlsborg	amsläpkärra
2008-01-28	14 840:61677	Vägverket Support	gaffeltruck, motorhandsåg
2008-01-28	14 840:61679	Polismyndigheten i Värmland, Arvika	beklädnadsmateriel, tält, kikare mm
2008-01-28	14 840:61680	Polismyndigheten i Skåne	förläggningstält
2008-01-30	14 840:61689	Polismyndigheten i Dalarna, Fjällräddarna Sälen/Idre	ficklampor, kåsor, ryggsäckar, snöskyfflar mm
2008-01-30	14 840:62304	Polismyndigheten i Västra Götaland	beklädnadsmateriel, kikare, ryggsäckar, termos mm
2008-01-30	14 840:62307	Sjöfartsverket, SSRS	varmluftsaggregat, kikare
2008-02-01	14 840:62311	Räddningsverket	brandutr brandbil
2008-02-04	14 840:62313	Försvarets materielverk	minarbetsbåt 402 Skarven
2008-02-07	14 840:62315	Polishögskolan Umeå	liggunderlag mm
2008-02-11	14 840:62322	Sjöfartsverket IB ATLE	elverk, bogserbåt 2, varmluftsaggregat,

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2009-02-20

Bilaga 5
23 386: 51656

Sida 35

			hjullastare 18T mm
2008-02-11	14 840:62323	Vägverket Färjerederiet Tenö Varv	transportsläp, rullflaksram
2008-02-12	14 840:62328	Svenska Kraftnät Gas- turbiner AB	rullbock, lyftok mm
2008-02-19	14 840:62330	Kustbevakningen	stridsbåt 90E
2008-02-19	14 840:62332	Försvarets radioanstalt	terrängbil 40, personalhytt
2008-02-25	14 840:62333	FortV FE Revingehed	div fordon, gräsklippare, verktyg, mred mm
2008-03-27	14 840:63738	Jämtland Härjedalens Fjällräddarförening	bro-materiel
2008-03-31	14 840:65991	Kungliga Tekniska Hög- skolan, KTH	verktygssatser
2008-04-04	14 840:65994	Räddningsverket	amröjsats
2008-04-04	14 840:65995	FortV FE Revingehed	fordon
2008-04-04	14 840:65996	Harpsundsnämnden	hjullastare 6T
2008-04-14	14 840:66004	Räddningsverket	tändkablar
2008-04-16	14 840:66005	FortV Sätenäs	hjullastare 6T mm
2008-04-16	14 840:66006	Svenska Kraftnät	bandvagn 206
2008-04-16	14 840:66008	Räddningsverket	bandvagn 206
2008-04-17	14 840:66009	FRA	hjullastare 6T
2008-04-17	14 840:66010	Räddningsverket skola Skövde	bussar
2008-04-17	14 840:66011	Örnsköldsviks närpolis- område	första förband
2008-04-17	14 840:66013	Skogsstyrelsen Västra Värmland	beklädnadsmateriel, belyssningssats mm
2008-04-18	14 840:66018	Norrortspolisen Polis- myndigheten i Stock- holms län	kompasser
2008-04-21	14 840:66019	Tullverket	bildförstärkare
2008-04-22	14 840:67585	FMV	terrängbil 40, försöksradar
2008-05-12	14 840:67595	Sjöfartsverket	mobilkran, hjullastare 10T
2008-05-16	14 840:67604	Länsstyrelsen Uppsala län	tält, expeditionsutrustning, vattenverk- kärta, regnställ, kokutrustning mm
2008-05-19	14 840:67602	Luftfartsverket Örn- sköldsvik Airport	vapenkassun
2008-05-27	14 840:70304	Räddningsverket skola Skövde	buss
2008-05-29	14 840:67612	Räddningsverket (avsett f Kina)	tält
2008-06-09	14 840:70308	Polismyndigheten Stockholms län Piketen- heten	beklädnadsmateriel, maskeringsnät, ryggsäckar mm
2008-06-09	14 840:70315	Vägverket Support	diverse fordon
2008-06-23	14 840:70328	Räddningsverket Revin- ge	livräddningsflottar

2008-06-23	14 840:70329	Karolinska Universitets-sjukhuset	trepanfräs
2008-06-23	14 800:71751	Socialstyrelsen	skyddsmasker
2008-06-30	14 840:72348	Vägverket	lastbilar, surrningsnät, elvsvetsaggregat mm
2008-06-30	14 840:72349	Vägverket	dragblock
2008-06-30	14 840:72350	Sjöfartsverket/SSRS	lastbil
2008-07-09	14 840:72361	Rikspolisstyrelsen	dublettkikare
2008-07-09	14 840:72360	Statens försvarshistoriska museum, SFHM	personbil
2008-08-18	14 840:74402	Sjöfartsverket, IB ATLE	elverk, kikare, gummistövlar, kängor, ryggsäckar, vattenbehållare 3000L mm
2008-08-19	14 840:74404	Polismyndigheten i Södermanlands län	tröjor, underställ, gummistövlar, kåsor, patrulltält, ryggsäckar, liggunderlag mm
2008-08-19	14 840:74405	FortV Karlsborg	släpkärra
2008-08-19	14 840:74406	Vägverket	minibuss 7pass
2008-08-25	14 840:74427	FortV FE Revingehed	lastbilar, maskinredskap, elverk, plogar, skopor, vattentank 7000L mm
2008-08-26	14 840:74429	FortV Eskilstuna	Hjullastare 10T
2008-09-08	14 840:75059	Polismyndigheten i Kalmar län	vapenkassun
2008-09-08	14 840:75062	Polismyndigheten i Västerbottens län, Fjällräddning	telefonapp, telefonkablar, liggunderlag, sovsäckar, sjukvårdsmtrl mm
2008-09-18	14 840:75067	Vattenfall	fordonsmattor
2008-09-23	14 840:75071	Polismyndigheten i Värmland, Arvika Gränskrim	värmeställ, gummistövlar, regnställ, snödräcker mm
2008-09-23	14 840:75756	Statens Försvarshistoriska museum, SFHM	dragbil, maskintransportsläp
2008-10-16	14 840:63227	Kriminalvårdsanstalten Luleå's Ungdomsanstalten	tält, kokkärl, gummistövlar, vantar, sovsäckar, ståltermor, ryggsäckar mm
2008-10-16	14 840:76713	FortV Uppsala	Hjullastare 14T, förplog
2008-10-27	14 840:60747	Vägverket	förbandsplatsbandvagnar, sjukvårdsmateriel, verktygssatser, diagonalplogar
2008-10-27	14 840:60748	Kustbevakningen Region Nord, Kuststationen Umeå	varmluftsaggregat, kikare
2008-10-27	14 840:63346	Sjöfartsverket, SSRS	lastbil, släpkärror
2008-10-29	14 840:61314	Länsstyrelsen i Västmanlands län, Naturvård	brandutrustning, bergborrmaskin, verktygssatser mm
2008-11-03	14 840:61315	Kungliga Tekniska Högskolan, KTH	sökdrake, reservdelssats tgb
2008-11-10	14 840:79098	Vägverket	lastbilar, bandvagnar, grävmaskin, hjullastare, släpvagnar, pumpaggr mm
2008-11-11	14 840:77621	Länsstyrelsen Uppsala	kokkärl, dricksflaskor, sjukvårdsmateri-

		län	el, verktygssatser, elverk, fordon mm
2008-11-12	14 840:77622	Polismyndigheten i Värmland, Arvika Gränskriminal	rekognoseringsbåt
2008-11-19	14 840:77752	Statens försvarshistoriska museum, SFHM	personbilar
2008-12-05	14 840:61781	Länsstyrelsen Väster- norrlands län	beklädnadsmtl, elverk, patrullbåt, yxor, kikare, verktyg, brandmtl, skidor mm
2008-12-05	14 840:63759	Sjöfartsverket, SSRS	sjösläp
2008-12-12	14 840:77628	Vägverket	vapenkassuner

9.5.2.2 Kommuner

Totalt under perioden har 33 beslut om överlåtelse av överskottsmateriel till kommuner gjorts fördelat på ca 8 850 olika artiklar.

Till kommunerna har bl a överförts

24 elverk av olika typer, 27 tält, 3 bandvagn 206, 11 person- och lastbilar, 6 släpkärror/vagnar, 14 hjullastare/traktorer, 10 terrängfordon, 7 vattenbehållare/cisterner 250L-5000L, 30 motorhandsågar, diverse sjukvårdsmateriel, verktyg, spadar, presenningar och brandmateriel/utrustningar samt diverse övrig mängdmateriel.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2008.

Datum	Beslut	Mottagare	Förnödenheter
2008-01-22	14 840:61660	Räddningstjänsten Marks kommun	brandkläder
2008-01-25	14 840:61667	Räddningstjänsten Lycksele kommun	varmluftsaggregat
2008-01-25	14 840:61668	Räddningstjänsten Tanums kommun	terrängbil 11, pumputr, fältarbetsmtl mm
2008-01-28	14 840:61672	Räddningstjänsten Strömstad	pumpaggregat, div verktygsatser mm
2008-01-28	14 840:61673	Räddningstjänsten Säffle kommun	släpvagn, motorsprutor
2008-01-30	14 840:61687	Räddningstjänsten Överkalix kommun	gummistövlar
2008-01-30	14 840:61688	Räddningstjänsten Söderköping kommun	lastkran
2008-01-30	14 840:62309	Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	klargöringskärra, hjullastare 6T
2008-02-11	14 840:62321	Räddningstjänsten Marks kommun	kompressor mm
2008-02-27	14 840:63718	N Jämtlands Räddningstjänstförbund	hullastare 10T, personbilar
2008-02-27	14 840:63719	Räddningstjänsten Karlstads-	bogserbåt 2 med kärra

		regionen	
2008-03-18	14 840:63736	Eksjö kommun Räddningstjänsten	brandterrängbil, brandoverall, vattenbehållare 3000L, hinkar mm
2008-03-27	14 840:63740	Räddningstjänsten Mönsterås	hjullastare 16T, kängor, jutesäckar, personbil
2008-03-31	14 840:63743	Piteå kommuns Räddningstjänst	hjullastare 10T, motorsågar
2008-04-14	14 840:66002	Skinnskattebergs kommuns Räddningstjänst	brandskyddskläder, koktraktorkärra, belysning mm
2008-04-17	14 840:66012	Surahammars kommuns Räddningstjänst	filter, värmejackor, elverk, tält, handukar mm
2008-04-17	14 840:66015	Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	elverk, sjv-tält, div verktyg, personbil, vattenbehållare 3000L mm
2008-04-17	14 840:66016	Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	terrängbil 11, personbilar
2008-05-07	14 840:67593	Jönköpings kommun	hjullastare 6T
2008-05-16	14 840:67598	Bergslagens kommunal teknik, VA	transportflaskor 50L
2008-06-09	14 840:70309	Jokkmokks kommun	förrådstält, motorsågar, elverk, hjullastare 6T, första förband
2008-06-09	14 840:70310	Sunne kommun	elverkskärra 135 kVA
2008-06-09	14 840:70311	Torsås kommun	hjullastare 6T, elverkskärror
2008-06-09	14 840:70314	Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	div truckar, grävlastare
2008-06-10	14 840:70317	Räddningstjänsten Öland	reparationstält 5x5x3
2008-06-10	14 840:70318	Bengtstors kommun	div verktyg, varmluftsaggregat, lastkran, pump- o tankutrustning, kokspis mm
2008-08-18	14 840:74403	Helsingborgs Brandförsvaret	terrängfordon, verktygssatser, skidor, spadar, beklädnadsmtl, tält, hygienmtl mm
2008-08-19	14 840:74408	Stenungsunds kommun	elverk
2008-09-08	14 840:75063	Oskarshamns kommun	lastgaffelarmar
2008-09-24	14 840:75074	Högsby kommun Räddningstjänsten	motorsprutor
2008-09-29	14 840:75077	Kalmars kommun, Brandkåren	elverk, brandskyddsmtrl, gummistövlar, hjullastare, vattenpump, pulversläckare mm
2008-11-05	14 840:63014	Kristianstads kommun Räddningstjänsten	hjullastare 16T med tillbehör, sandsäckar
2008-12-02	14 840:77623	Bengtstors kommun Räddningstjänsten	bandvagn 206, motorpumpar, spadar, motorhandsågar, div verktyg mm

9.5.2.3 Frivilliga försvarsorganisationer

Totalt under perioden har 71 beslut om överlåtelse av överskottsmateriel till frivilliga försvarsorganisationer gjorts, fördelat på ca 69 400 olika artiklar.

Till frivilliga försvarsorganisationer har bl a överförts 45 elverk av olika typer, 134 tält, 1 buss, 15 släp/kärror, 1 bandvagn, 10 person- och lastbilar, 28 terrängfordon, 10 hjullastare/traktorer, 830 filter/liggunderlag, 58 781 första förband/bindor, 158 sjukbårar och övrig sjukvårdsmateriel, förplägnadsutrustningar av olika slag, verktyg och reservdel-satser, spadar, presenningar och diverse övrig materiel.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2008.

Datum	Beslut	Mottagare	Förnödenheter
2008-01-22	14 840:61662	Roslagens Sjövärnsskår	hjullastare 6T
2008-01-28	14 840:61674	Posjärvs Jakttskytteförening	skor, fältskjortor, tält, termosar
2008-01-28	14 840:61676	Askersunds Civilförsvarsförening	personbil, koktraktorkärra, staplingsvagn, kokspis, motorsåg, yxor, overaller mm
2008-01-28	14 840:61678	Sandvikens Brukshundklubb	maskeringsnät
2008-01-29	14 840:61681	Röda Korset Örebro	sjukbårar, patienttäckan mm
2008-01-29	14 840:61682	Röda Korset Kronoberg	sjv-tält, patienttäckan, bindor mm
2008-01-29	14 840:61683	Röda Korset Södra Norrland	förläggningstält, liggunderlag, regnställ, första förband mm
2008-01-29	14 840:61684	Röda Korset Kristianstad	sjv-tält, patienttäckan, bindor mm
2008-01-29	14 840:61685	Röda Korset Sölvesborg	sjv-tält, patienttäckan, bindor mm
2008-01-30	14 840:62305	Lomma Brukshundklubb	elverk, maskeringsnät
2008-01-30	14 840:62306	Civilförsvarsförbundet	expeditionsutrustningar
2008-01-30	14 840:62308	FMCK Umeå	div verktyg, motorsågar, spadar, yxor, spett mm
2008-02-04	14 840:62312	Nacka Civilförsvarsförening	transportvagn
2008-02-07	14 840:62314	Försvarsutbildarna Ystad	elverk, lastsurring, spadar, div rd-och verktyg, sjv-mtrl mm
2008-02-07	14 840:62316	Svenljunga Civilförsvarsförening	sjv-tält, elverk, huskärra, logementsängar
2008-02-08	14 840:62319	Arvika Civilförsvarsförening	terrängbil 30, stabstält, elverk, spadar, pumpaggregat mm
2008-02-08	14 840:62320	Dorotea Civilförsvarsförening	div verktyg, vattenslang, blybatteri, mm

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2009-02-20

Bilaga 5
23 386: 51656

Sida 40

2008-02-27	14 840:63720	Karlskoga Civilförsvarsförening	förläggningstält, filter, spadar, sovsäckar, kåsor mm
2008-02-28	14 840:63721	Försvarsutbildarna Kalmar FBU-förening	terrängbil 11, div rd- o verktyg, sambandsmtrl, kokspis, tält, sjv-mtrl mm
2008-02-29	14 840:63726	Nacka Civilförsvarsförening	expeditionsutrustningar
2008-03-10	14 840:63732	FMCK Strängnäs	verkstadskärra, traktor tung, hjullastare 6T
2008-03-27	14 840:63739	Posjärvs Jakttskytteförening	terrängbil 11, verktyg, verkstadskärra
2008-03-27	14 840:63740	Arboga Sportskytteklubb	motorcyklar
2008-04-03	14 840:65992	Försvarsutbildarna Öland	personbil, sambandsmtrl, stabstält, expeditioutsr mm
2008-04-14	14 840:66003	Röda Korset Region Stockholm	personbil
2008-04-17	14 840:66017	Täby Viggbyholm Östra Ryds Skytteförening	lastbil, sjv-mtrl, lastkran, lyftok mm
2008-04-21	14 840:66020	Gotlands Skytteförbund	luftgevär
2008-04-22	14 840:67583	Försvarsutbildarna Ystad	div fordon, tält, verktyg, filt, sovsäckar, overaller, regnställ mm
2008-05-06	14 840:67590	Sandvikens Brukshundklubb	elverk, fältarbetsmtrl
2008-05-07	14 840:67592	Posjärvs Jakttskytteförening	terrängbil 11, pulkor, skidor, div verktyg mm
2008-05-13	14 840:67596	FBU Västerbotten, kursgården Heman	hjuallastare 18T, elverk, kikare, pulkor, skidor, spadar, tält, kokutr mm
2008-05-16	14 840:67599	Röda Korset Örebro	släpkärra 1,5T, verktyg, container
2008-05-16	14 840:67600	Försvarsutbildarna Kalmar FBU-förening	stabstält, sambandsmtrl, terrängbil 30 och 40, hjullastare 18T mm
2008-05-19	14 840:67605	Sandvikens Skyttegille	utr gassvets
2008-05-19	14 840:67608	Nordvästra Skånes Sjövärnskår	kylbehållare, skafferiskåp
2008-06-09	14 840:70312	Sunderby Jakt & Sportskytteklubb	elverk, dragkärra, borrmaskin, säskåp
2008-06-09	14 840:70313	Rättviks Skyttegille	personbil, terrängbil 11, elverk, tält
2008-06-12	14 840:70320	Nacka Civilförsvarsförening	förbandplatsbandvagn, sjv-mtrl, reservdelssats, skidor mm
2008-06-12	14 840:70322	Röda Korset Örebro	elverk, klädsåp, Logementsängar, div rd- och verktyg, cyklar, bogserbåt 2 mm
2008-06-13	14 840:70326	Norra Upplands FK	rulltankar, släpvagn, mätanordning
2008-08-19	14 840:74414	Karlstad Civilförsvarsförening	fordon

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2009-02-20

Bilaga 5
23 386: 51656

Sida 41

2008-08-19	14 840:74411	Luleå Jaktvårdsklubb	elverk, tält, lyktor, kantiner mm
2008-08-19	14 840:74413	Närtuna-Gottröra Skytteförening	fordon, verktygssatser mm
2008-08-19	14 840:74412	Stenungsunds Skyttegille	elverk, säkerhetsskåp vapenförvar
2008-08-19	14 840:74415	Vara Civilförsvarsförening	fordon, sjukbårar, surrningsmtrl mm
2008-08-20	14 840:74420	Försvarsutbildarna Örnköldsvik	tält, filter, diverse verktyg, ryggsäckar, kokutrustningar mm
2008-08-20	14 840:74417	Norrtälje Civilförsvarsförening	fordon, elverk, kokutrustning, filter, blybatterier mm
2008-08-20	14 840:74416	Strömstads Civilförsvarsförening	hjulastare, tält, sjukvårdsmtrl, brandstövlar mm
2008-08-20	14 840:74419	Svenljunga Civilförsvarsförening	tält, logementsängar, kokspis mm
2008-08-21	14 840:74422	A4 Skytteförening	bandlastare, traktor, motorpump, svetsaggregat mm
2008-08-21	14 840:74423	Försvarsutbildarna Ånn	släpkärra, elverk, verktyg
2008-08-22	14 840:74425	Hofors Skyttegille	skidor, verktyg, snödräcker, tält, ryggsäckar mm
2008-09-08	14 840:75064	FMCK Strängnäs	hjulastare, verktyg, svetsaggregat
2008-09-08	14 840:75064	FRO Norra Skåne	Terrängbil
2008-09-08	14 840:75061	Försvarsutbildarna Örebro	terrängbil, elverk mm
2008-09-23	14 840:75070	Svenljunga Civilförsvarsförening	förplägnadsmateriel
2008-09-24	14 840:75073	Dorotea Civilförsvarsförening	Regnställ
2008-09-24	14 840:75072	FMCK Kalix	lastbilar, elverk, isolerkärl
2008-10-20	14 840:63229	Kristinehamns Civilförsvarsförening	sjukvårdsmtrl, elverk, diverse verktyg, tält, utspisningsmtrl, spadar mm
2008-10-27	14 840:63349	Röda Korset Örebro	sjukvårdsmtrl, diverse verktyg, motorspruta, tält, regnställ mm
2008-10-27	14 840:69576	Strömstads Civilförsvarsförening	klargöringsbil (jeep)
2008-10-27	14 840:77615	Rommeheds Skytteförening	terrängbil, motorhandsåg, tält mm
2008-10-27	14 840:77617	Österhaninge Skytteförening	elverk, motorhandsåg, säkerhetsskåp vapenförvar
2008-10-27	14 840:77618	Arvidsjaur Skytteförening	tält, diverse verktyg, elverk, motorhandsåg mm
2008-11-05	14 840:63016	Civilförsvarsföreningen Umeå/Hörnefors	tält, sjukvårdsmtrl, diverse verktyg, utspisningsmtrl, motorhandsåg, regnställ mm
2008-11-06	14 840:63021	Nacka Civilförsvarsförening	Bärgningsvinsch
2008-11-20	14 840:63584	Pistolskytteföreningen Magnus Stenbock	fordon, motorhandsågar, diverse verktyg, elverk, tält,

			sjukvårdsmtrl mm
2008-11-20	14 840:64666	Kristinehamns Skytteförening	tält, elverk, isolerkärl mm
2008-12-02	14 840:70452	Civilförsvarsföreningen Örebro-Värmlandsdistriktet	Sjukvårdsmateriel
2008-12-05	14 840:77624	Täby Viggbyholm Östra Ryds Skytteföreningar	elverk, diverse verktyg, blybatteri, sjukvårdsmtrl, kantiner mm
2008-12-10	14 840:77626	Nacka Civilförsvarsförening	sjukvårdsmtrl, diverse verktyg, skidor/stavar, buss, koktraktorkärra mm

9.5.2.4 Museiverksamhet

Totalt under perioden har 62 beslut om överlåtelse av överskottsmateriel till museer gjorts, fördelat på ca 3 440 olika artiklar.

Till olika museer har överförts bl a

Fpl 37, fordon, flygplansmotorer, diverse vapen, radio- och telemateriel, beklädnads- och övrig intendenturmateriel, äldre KA pjäser, båtar mm.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2008.

Datum	Beslut	Mottagare	Förnödenheter
2008-01-06	14 840:60346	SFHM Wendes militärhistoriska förening	Vapen
2008-01-08	14 840:60347	SFHM Museet i Strängnäs	övnvapen grg med tillbehörssats
2008-01-08	14 840:60348	SFHM Luftvärnsmuseet i Halmstad	simulator BT53
2008-01-08	14 840:60349	Statens maritima museum (SMM)	au-kastarsystem m/83
2008-01-08	14 840:60350	Statens maritima museum (SMM)	skeppsklocka, bryggsköld mm till torpedbärgare Pingvinen
2008-01-21	14 840:60584	SFHM Tingstade museet på Gotland	pvpjterrängbil 9031
2008-01-22	14 840:60585	Vägverket museum	traktorkärra 7341
2008-01-23	14 840:60586	SFHM Luftvärnsmuseet i Halmstad.	hjullastare 6T
2008-01-29	14 840:61825	SFHM	inventering av museer, diverse fordon och materiel
2008-01-29	14 840:61826	Jämtlands länsmuseum	hjullastare 10T
2008-02-05	14 840:61827	F21 förbandsmuseum	flygplan 37 (SH37)
2008-02-06	14 840:60582	SFHM Robotmuset i Arboga	RM6 flygmotor, efterbrännkammare 67

2008-02-06	14 840:61828	RFN Expo/Museum	flygplan 35, efterbrännkammare
2008-02-07	14 840:61829	SFHM Ängelholms Flygmuseum	RM6 flygmotor
2008-02-07	14 840:61829	SFHM Ängelholms Flygmuseum	efterbrännkammare EBK
2008-02-18	14 840:62778	Förvarets Historiska Telesamlingar (FHT)	diverse verktygssatser, belysning och kantiner mm
2008-02-18	14 840:62779	Svensk Flyghistorisk Förening	elskrivmaskin IBM 6715
2008-02-20	14 840:62780	Västerås Flygmuseum	omformarvagn 701 A
2008-02-20	14 840:62780	Västerås Flygmuseum	RM6 flygmotor
2008-02-25	14 840:62781	SFHM, Fordonsmuseet i Strängnäs	hjulastare 10T
2008-02-26	14 840:63715	F21 förbandsmuseum	byggställningar
2008-02-26	14 840:63716	SFHM, F11 museum	extratank till JA37
2008-03-05	14 840:63717	Aeroseum i Göteborg	flyghjälm, g-dräkter och flytvästar
2008-03-06	14 840:64113	SFHM, Flygvapenmuseum i Linköping	flygdräkt hkp, g-dräkt, flyghjälm och nödpackar
2008-03-06	14 840:64114	Statens maritima museer/Marinmuseum	diverse båtar
2008-03-06	14 840:64115	Statens maritima museer/Marinmuseum	diverse mtrl till museiefartyget M20
2008-03-11	14 840:64117	Statens maritima museer (SMM)	transportbåten Djärv
2008-03-11	14 840:64118	SFHM, Beredskapsmuseet Viken	terrängbil 11
2008-03-11	14 840:65375	Statens maritima museer (SMM)	dykbåten 1308 Unn
2008-03-25	14 840:65376	SFHM, Beredskapsmuseet Viken	släpkärra 1,5T
2008-03-31	14 840:65377	Ledningsregementets museum i Enköping	stabsvagn 306 med släpvagn mm
2008-04-07	14 840:65380	SFHM, Fordonsmuseet i Strängnäs	Vapenkassun
2008-04-29	14 840:65384	Armémuseum	2 exemplar fältuniform M/90
2008-04-30	14 840:65382	F21 förbandsmuseum	rulltankar med släpvagn
2008-05-05	14 840:65383	Statens Förvarshistoriska museum	inventering av museer, diverse fordon och materiel
2008-05-21	14 840:64122	Statens Förvarshistoriska museum	dragbil med maskintransportvagn
2008-05-21	14 840:65509	Statens Förvarshistoriska museer	personbilar och släpkärra 1,5T
2008-05-26	14 840:68510	Södra Skåningarnas Kamratförening	hjulastare 6T
2008-05-26	14 840:68511	SMM/ Beredskapsmuseet i	ammunitionsställ (singel) MT

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2009-02-20

Bilaga 5
23 386: 51656

Sida 44

		Helsingborg	
2008-05-27	14 840:68512	Jämtlands läns museum, skansen Klintaberg	diverse porslin, kastruller, dammsugare, kylskåp, tält, kikare, ryggsäckar mm
2008-05-27	14 840:68513	Arholma museum	traktor tung med traktorkärra, uniform m/90 mm
2008-06-01	14 840:68514	MTB veteranerna	remsraketställ för 57mm raketpjäs m/55
2008-06-02	14 840:67609	SFHM, Flygvapenmuseum	betongplattor
2008-06-03	14 840:68515	Statens Försvarshistoriska Museer	datorer, skrivare, kopiator
2008-06-03	14 840:68516	SFHM, WMF i Kristianstad.	8 cm granatkastare med diverse utrustningar mm
2008-06-03	14 840:68517	SFHM, Beredskapsmuseet i Viken	granatgever M/48
2008-08-26	14 840:70331	Västerås flygmuseum	provutrustningar Fpl 32-35
2008-09-09	14 840:68518	SFHM, Krigsflygfält 16 Brattforsheden	gräsklippare 4,5 m
2008-09-10	14 840:75754	SFHM, WMF i Kristianstad.	automatgevär m/1942B, karbin m/1898
2008-09-15	14 840:75755	SFHM, Hässleholms Garnisonsmuseum	tornsläpkärra 806
2008-09-16	14 840:75757	Armémuseum i Stockholm	Ksp m/58 D
2008-09-16	14 840:75758	Armémuseum i Stockholm	AK 5A MT
2008-09-16	14 840:75759	SMM, Stiftelsen Bevara måseskär	Motorbåten Mully MT
2008-09-22	14 840:75761	P7 museiförening	äldre ESIM-mtrl (kartor, publ, foton mm)
2008-10-13	14 840:76857	SFHM, Axvall Pansarmuseum	hjullastare 6T
2008-11-18	14 840:64121	Ledningsregementets museum i Enköping	Ra 123 med tillbehör
2008-11-18	14 840:77754	Ledningsregementets museum i Enköping	LOMOS utrustning TYP 1
2008-11-26	14 840:63953	Statens maritima museer (SMM)	torped 613 med tillbehör
2008-11-26	14 840:63954	Statens maritima museer (SMM), Muskö	Mina M/18
2008-11-26	14 840:63955	SFHM, Beredskapsmuseum Viken i Hälsingborg	7,62MM AK 4 MT
2008-12-05	14 840:63956	Armémuseum i Stockholm	7,62MM AK 4 och AK 4B MT
2008-12-15	14 840:900219	Beredskaps-museum Hälsingborg	15,2 cm Fältpjäs m/37B, eldrörsvagn m/37, 10,5 cm fältlvpjäs m/42
2008-12-15	14 840:900219	Amf1 apteringsbana	40 mm fältapj m/48, 7,5 cm fältpjäs m/5, 12cm rkapj 9501(12/80)

9.5.2.5 Humanitärt bistånd

Totalt under perioden har 17 beslut om överlåtelse av överskottsmateriel till humanitärt bistånd gjorts, fördelat på ca 440 660 olika artiklar.

För humanitärt bistånd har bl a överförts fordon, verktyg, förplägnads- och beklädnadsmateriel och sjukvårdsmateriel.

Nedan lämnas detaljerad redovisning avseende de beslut om gåvor/överföringar vilka fattats under 2008.

Datum	Beslut	Mottagare	Förnödenheter
2008-01-25	14 840:61665	Somaliska Sjukvårdshjälpen	lastbilar
2008-01-29	14 840:61686	Frälsningsarmén Västerås	buss, plogbil, minibuss
2008-02-05	14 840:62851	PMU Inter Life	buss, sjukvårdssängar intensivvård
2008-03-13	14 840:63733	Skandinaviska Barnmissionen	sjukvårdsmateriel
2008-03-18	14 840:63735	PMU Inter Life	fältröntgenapparater, div verktyg
2008-04-04	14 840:65993	Lions Vallentuna, Filippinerna	ambulansterrängfordon
2008-04-11	14 840:65999	SIDECA , AFELP i Senegal	koktraktorkärror, förplägnadsmateriel, spadar, spett
2008-05-06	14 840:67591	Föreningen Bilanga, Kongo	utombordsmotorer, sågar, terrängbil 40, tält, div verktyg mm
2008-05-16	14 840:67597	Lions Vallentuna, Filippinerna	sjukvårdsmateriel, div verktyg, spadar, tält, elverk
2008-06-10	14 840:70316	Skandinaviska Barnmissionen	div möbler, sjukvårds- och förplägnadsmateriel, filter, kläder, stövlar mm
2008-06-12	14 840:70321	Lions Vallentuna, Filippinerna	reservdelssats terrängbil 11
2008-06-30	14 840:72346	Somaliska Sjukvårdshjälpen	op bord, op lampor, mikroskop mm
2008-07-01	14 840:72351	PMU Inter Life	sjukhustält, autoklav, lakan, sugpumpar, instrument, förbandsmtrl mm
2008-07-01	14 840:72352	Frälsningsarmén Västerås	sjukhustält, sängar, lakan, bord, belysning, instrument, förbandsmtrl mm
2008-10-13	14 840:75082	Gärdhem Second Hand	förbandsmtrl, suturer, behandlingsmtrl, fotometer mm
2008-12-08	14 840:77625	Frälsningsarmen fvb jordbrukskoop. i Bolivia	hjulastare/traktorer, terrängbil, div verktyg, fältarbetsmtrl, cyklar, kärror mm
2008-12-15	14 840:900961	Somaliska Sjukvårdshjälpen	oplampor, filmgranskningsapp, sängar, centrifug, tandlagingsmtrl mm

9.5.3 Materielsystem som kommer att avvecklas i närtid

Materielsystem vilka till följd av den försvarspolitiska inriktningen 2005-2007 blivit övertaliga, samt prognos då dessa bedöms vara avvecklade redovisas i tabell nedan.

Till materielsystemen finns även reservdelar och i vissa fall även ammunition och utbytesenheter. Avvecklingen av ammunition tenderar att släpa något då denna upphandlas vid ett tillfälle per år och är förknippad med en omfattande tillståndshantering, föranledd av gällande miljöbestämmelser och särskilda regler för hantering av krigsmateriel.

Materielsystem	Prognos då materielsystemet bedöms vara avvecklat (alt. de facto avvecklats)
Korvetterna HMS Stockholm och Malmö	Bedöms avvecklade 2014.
Signspaningsftg ORION	Bedöms avvecklad 2015.
Ubåt HMS Gotland	Bedöms avvecklad 2013.
Röjdykftg typ M15 (3 st)	Bedöms avvecklad 2009.
Minröjftg HMS Nämndö	Bedöms avvecklad 2009.
Samtliga okontrollerbara sjömins-system	Bedöms slutligt avvecklat 2009.
Delavveckling kontrollerbara sjömins-systemet M9.	Bedöms delavvecklat under 2014.
MUL 12	Bedöms avvecklad under 2009.
Uhfartyg HMS Sleipner	Bedöms avvecklad 2010.
Svävare nr. 301	Bedöms avvecklas under 2009.
Pbv 401 och Pbv 302	Bedöms delavvecklade under 2009.
Pbv 501	Bedöms totalavvecklade under 2009.
AK 4	Bedöms vara delavvecklade 2009.
PS 70	Bedöms vara totalavvecklade 2010.
Fpl 37	Bedöms vara totalavvecklade 2010.
Hkp 11	Bedöms vara totalavvecklade 2010.

9.5.4 *Kostnader och intäkter förknippade med avveckling*

Verksamhet	Intäkt	Kostnad Förknippad med försäljning	Kostnad förknippad med övrig avv
Försäljnings intäkt	57 345 119		
FMLOG		40 748 000	
FMLOG			122 243 000
FMV		18 853 000	
Am avveckling			54 954 800
Summa	57 345 119	59 601 000	177 197 800

Intäkter

Bruttointäkter	57 345 119
Nettointäkter	-2 255 881

Intäkterna för varje enskild försäljning redovisas i hemlig **underbilaga 5.2 Materieförsörjning – försäljningsintäkter (H/S 23 386: 80556)**.

10 Nr 22 Främjande av jämlikhet och motverkande av diskriminering

Åtterrappoteringen avseende punkt nr 22 Främjande av jämlikhet och motverkande av diskriminering i regleringsbrevet för 2008 återfinns i bilaga 3 Personalberättelse.

11 Nr 23 Utbildning inför internationell tjänstgöring

Åtterrappoteringen avseende punkt nr 23 Utbildning inför internationell tjänstgöring i regleringsbrevet för 2008 återfinns i bilaga 3 Personalberättelse.

12 Nr 24 Reservofficerare

”Försvarmakten ska redovisa hur det tidigare angivna behovet av reservofficerare (2 200) har räknats fram samt hur rekrytering, utbildning och kompetensutveckling ska ske för att kunna tillgodose Försvarmaktens behov av dessa officerare.”

12.1 Behov

Det tidigare angivna behovet av reservofficerare (2 200 befattningar) var beräknat utifrån den insatsorganisation som gällde intill slutet av 2008. Siffran är behäftad med viss osäkerhet; dels eftersom det inte kan anses vara fastställt vad som definierades som en ”reservofficersbefattning” i insatsförbanden, dels därför att Hemvärnets behov av reservofficerare inte var fastställt.

I 30 januari-underlaget, som ju avser den organisation som avses vara uppnådd i Målbild 2014, anges antalet reservofficersbefattningar till ca 2 450.

12.2 Rekrytering

I 30 januari-underlaget anges ett framtida årligt utbildningsbehov om 100 reservofficerare, utan att specificera fördelningen mellan officerare och specialistofficerare i reserven. Mot bakgrund av ovan angivna siffror avseende det totala antalet RO (2 200 i ÅR och 2 450 i 30 januari-underlaget) kan siffran 100 möjligen te sig låg, men torde ändå vara en rimlig uppskattning, eftersom det ännu finns ett arv av tidigare utbildade och rekryterade RO att utnyttja.

12.3 Utbildning

Under 2008 har ingen grundläggande reservofficersutbildning genomförts. Inom ramen för sjukvårdsfunktionen har 23 individer examinerats till RO. Vidare har under 2008 fem reservofficerare av totalt nio studerande examinerats från den ettåriga anpassade officersutbildningen.

Den grundläggande reservofficersutbildningen i Försvarmaktens nya utbildningssystem genomgår just nu en omfattande översyn och utveckling. Grundutbildningen av officerare och specialistofficerare i reserven kommer sannolikt att bli ett- till tvåårig (där officersutbildningen sannolikt blir längre än specialistofficersutbildningen). Utbildningen kommer huvudsakligen leda till deltidstjänstgöring i ett insatsförband och bestå av en gemensam grundläggande

bas samt en verksamhetsförlagd utbildning. Det kommer också att vara möjligt både för heltidsofficerare och för heltidsspecialistofficerare att övergå till att bli deltidstjänstgörande.

12.4 Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av reservofficerare har under 2008 genomförts på en mycket låg nivå, undantaget de reservofficerare som tjänstgjort i Utlandsstyrkan samt de elever som genomförde Högre Reservofficerskurs (HROK) vid Förvarshögskolan.

Den framtida kompetensutvecklingen av de reservofficerare som redan är anställda av Försvarmakten avses ske på olika sätt. Tanken med det nya utbildningssystemet är dock att detta ska integreras med den kompetenshöjande utbildning som heltidstjänstgörande officerare och specialistofficerare genomgår för att möjliggöra tjänstgöring i insatsförbanden. Andemeningen med detta är alltså inte att utveckla ett eget och nytt system för vidareutbildning av reservofficerare.

13 Nr 25 Veteransoldatfrågor

Åtterrappoteringen avseende punkt nr 25 Veteransoldatfrågor i regleringsbrevet för 2008 återfinns i bilaga 3 Personalberättelse.

14 Nr 26 Frivilliga försvarsorganisationer

Försvarmakten ska kartlägga och redovisa hur och i vilken utsträckning de frivilliga försvarsorganisationerna kan stödja Försvarmaktens verksamhet. Försvarmakten ska redovisa vilka frivilliga försvarsorganisationer som fortfarande behövs för Försvarmaktens verksamhet.

14.1 Behov av Frivillig Försvarsverksamhet

Den frivilliga försvarsverksamheten är och har under många år varit en viktig del av folkförankringen för det svenska försvaret. Försvarmakten ger i dag uppdrag till 17 frivilliga försvarsorganisationer. Uppdragen bygger på av Försvarmakten identifierade behov och har under senare år, allt mer utvecklats mot den internationella verksamheten. Utöver detta ges organisationerna i uppdrag att genomföra ungdomsverksamhet i syfte att kunna skapa en rekryteringsbas för Försvarmakten.

14.2 Vilka behov som ska tillgodoses

Befattningar i de nationella skyddsstyrkorna

År 2010 uppgår behovet till totalt 10 700 frivilligbefattningar.

Bedömningen är att personalförsörjningen av hemvärnet över tiden kommer att kräva såväl direktutbildning som rekrytering och utbildning från de frivilliga försvarsorganisationerna. Rekrytering till hemvärnet kommer även i framtiden att behöva ske från allmänheten, med stöd av befintliga frivilligorganisationer som en del i personalförsörjningen.

Andra befattningar än i hemvärnet

Förutom behov att bemanna i hemvärnet finns det behov att rekrytera och utbilda mot befattningar i specifika tjänstegrenar främst mot internationell verksamhet. Därtill finns behov att vidmakthålla kompetens och vidareutbilda värnpliktiga och hemvärnspersonal.

Identifierade behov i insatsorganisationen som behöver fyllas av de frivilliga försvarsorganisationerna:

- Armén (exkl. Hv) 295 befattningar
- Flygvapnet 200 befattningar
- Marinen 500 befattningar
- Ledningsförband 200 befattningar

Dessa identifierade behov (1 195 befattningar) kommer att naturligt förändras med tiden i och med Försvarsmaktens transformering till ett insatsförsvaret.

14.3 Stöd till Försvarsmaktens produktion***Instruktörer i GRO***

Försvarsmakten har behov av rätt utbildad rekryteringsbas för korttidsanställd personal för stöd till produktionen. Främst gäller detta instruktörer som har specialistkompetens. Behovet över tiden samt uppkomna behov är svårt att kvantifiera, likväl som Försvarsmaktens behov av frivilliga instruktörer. I dagsläget finns ett hundratal instruktörer registrerade i Pliktverkets lednings och informationssystem (PLIS). Under 2008 tjänstgjorde mer än 300 frivilliga instruktörer i Försvarsmakten.

Deltagande i övningar

Frivilligrörelsen stödjer Försvarsmaktens övningsverksamhet. Exempel på där sådant stöd regelbundet ges är den återkommande övningen "VIKING", samt olika stabs- och ledningsövningar som Försvarsmakten och dess skolor genomför.

Stöd till rekrytering

De frivilliga försvarsorganisationernas stöd i Försvarsmaktens rekryteringsprocess består i att de intresserar personer för att söka sig till Försvarsmakten. En del av denna verksamhet utgörs av ungdomsverksamhet som genomförs bl.a. på uppdrag av Försvarsmakten. En annan del är den rekrytering som riktar sig till vuxna syftande till att få personer att genomföra värnplikt och anställning i Försvarsmakten samt för att teckna avtal för tjänstgöring i Försvarsmakten. Frivilligorganisationernas rekryterare består idag av cirka 1 500 personer.

Försvarsmaktens rekryteringsåtgärder kommer få en ökad betydelse med nytt personalförsörjningssystem och andra principer för mönstring.

Minst 3000 (förmodligen minst 5000 intresserade) lämpliga ungdomar måste aktivt välja att söka sig till Försvarsmakten årligen²¹.

14.4 Frivilliga försvarsorganisationer som behövs för Försvarsmaktens verksamhet

Samtliga 17 frivilliga försvarsorganisationer som under år 2008 fått uppdrag från Försvarsmakten bedöms även fortsättningsvis omfattas av uppdrag. Uppdragens omfång kommer dock att variera i större omfattning än vad som tidigare varit fallet. Det utgår helt från Försvarsmaktens identifierade behov.

Aktuella organisationer är följande:

Svenska försvarsutbildningsförbundet, Insatsingenjörernas riksförbund (IIR), Flygvapenfrivilligas riksförbund (FVRF), Frivilliga automobilkårens riksförbund (FAK), Frivilliga flygkåren (FFK), Frivilliga motorcykelkårens riksförbund (FMCK), Frivilliga radioorganisationen (FRO), Frivilliga skytterörelsen (FSR), Försvarets personaltjänstförbund (FPF), Svenska röda korset (SRK), Riksförbundet Sveriges lottakårer (SLK), Sjövärnskårens riksförbund (SVKRF), Svenska brukshundklubben (SBK), Svenska fallskärmsförbundet (SFF), Svenska pistolskytteförbundet (SPSF) och Svenska sportskytteförbundet (SSF).

15 Nr 27 Värnpliktsutbildning

Återrappoteringen avseende punkt nr 27 Värnpliktsutbildning i regleringsbrevet för 2008 återfinns i bilaga 3 Personalberättelse.

16 Nr 30 Återrappotering per organisationsenhet

Enligt regleringsbrevet för Försvarsmakten för 2008 ska myndigheten återrappotera per organisationsenhet. Återrappoteringen återfinns i underbilaga 5.1.

17 Nr 36 Erfarenheter av utkontrakterad campverksamhet vid internationella insatser

Fortifikationsverket (FortV) har inte övertagit någon av Försvarsmaktens camper utomlands, inte heller projekterat, drivit eller avvecklat någon camp varför adekvata erfarenheter inte föreligger. Samverkan pågår mellan myndigheterna med syfte att överföra kompetens om internationella förhållanden till FortV. Ett antal ansvars- och gränsdragningsfrågor återstår att klarlägga. FortV stödjer Försvarsmakten avseende dokumentation samt bemanning av befattningarna Fortifikationsofficer vid insatsförbanden i Afghanistan (ISAF) och Kosovo (KFOR). Under 2009 ökar FortV medverkan i Försvarsmaktens upphandling och styrning av drift och underhåll av camper.

18 Nr 41 Handlingsplan JAS 39 Gripen

18.1 Uppdraget

Försvarsmakten ska redovisa de åtgärder som myndigheten vidtagit vad gäller genomförandet av den av regeringen beslutade Handlingsplan JAS 39 Gripen. Redovisningen ska inkludera hur avvecklingen av systemet JAS 39 A/B fortlöper, vilka åtgärder som vidtagits och vilka åtgärder som planeras genomföras samt bedömning om avvecklingstiden.

18.2 Redovisning av åtgärder som vidtagits vad gäller genomförandet.

Omskolning till JAS 39C/D har genomförts för ytterligare en JAS-division. Totalt är nu tre av fyra stridsflygdivisioner ombeväpnade till JAS 39C/D.

Planering för avvecklingen av system JAS 39A/B har genomförts. Avsikten är att systemet ska avvecklas så snart som möjligt med hänsyn till möjlig flygtidsproduktion med JAS 39C/D och med beaktande av gjorda exportåtaganden. JAS 39A/B planeras tas ur tjänst som operativt system 2011-06-30 och utnyttjas för utbildning av JAS-piloter som längst fram till 2012-12-31.

18.3 Redovisning av hur avvecklingen fortlöper.

Materiel inom andra system, t ex bas och stril, som är JAS 39 A/B specifik kommer att avvecklas i takt med flygplanssystemet.

Försvarsmakten har fattat avvecklingsbeslut för de JAS 39A/B flygplan som modifieras till JAS 39C/D inom F 100 beslutet och kontrakterade exportordrar. Överbliven materiel från demonterade flygplan används i största möjliga utsträckning som reservdelar och utbytesenheter i flygtidsproduktionen med JAS 39C/D för att öka tillgängligheten och minska kostnaderna.

JAS 39 A/B som avvecklas och inte omfattas av beslut om A2C modifiering demonteras och lagras i sådant skick att ytterligare A2C modifierade flygplan kan erbjudas för export.

Försvarsmakten har vidare beställt modifiering av ett begränsat antal JAS 39A/B simulatorer till C/D utförande för att använda när den grundläggande flygslagsutbildningen för JAS-piloter ska genomföras på JAS 39 D och C.

19 Nr 43 Utvärdering av Nordic Battle Group 2008

Försvarsmakten ska i samverkan med andra berörda myndigheter i budgetunderlag för 2009 utvärdera förberedelserna för den nordiska stridsgruppen (NBG 08) fram till och med den 31 december 2007.

Försvarsmakten ska särskilt, i samverkan med Försvarets materielverk, redovisa erfarenheterna av materielförsörjningen av NBG 08. Redovisningen ska innehålla erfarenheter av planering och genomförandet av materielförsörjning av snabbinsatsstyrkan. Erfarenheter och lärdomar som har gjorts vid en forcerad materielförsörjning med förändrade krav ska redovisas och åtgärder för framtida materielförsörjning vid nya behov till följd av exempelvis styrkegenereringar och nya snabbinsatsstyrkor ska redovisas.

Försvarsmakten ska vidare utvärdera beredskapsperioden och eventuell insats för NBG 08 tillsammans med berörda myndigheter.

19.1 Redovisningar

Försvarsmakten har i tre separata skrivelser redovisat ovanstående uppdrag till Regeringen:

- HKV 23 383:64128, 2008-02-29. Försvarsmaktens budgetunderlag för 2009 med särskilda redovisningar (BU 09/SR),
- HKV H/R 23 383:82405, 2008-11-07. Utvärdering av beredskapsperioden för Nordic Battlegroup och
- HKV 01 800:74992, 2008-08-27. Svar på anmodan om redovisning av erfarenheter från arbetet med NBG.

20 Nr 46 Avgångar

Försvarsmakten ska i samband med årsredovisningen för 2008 samt i samverkan med Totalförsvarets pliktverk redovisa arbetet för att minska andelen totalförsvarspliktiga som avbryter grundutbildningen.

Redovisningen ska innehålla en analys av vilka faktorer som påverkar andelen avgångar och omfatta vidtagna respektive planerade åtgärder vid mönstring eller antagningsprövning, före påbörjad grundutbildning, under inledande grundutbildning samt under övrig grundutbildning. Redovisningen ska vidare omfatta åtgärder på såväl central nivå som vid enskilda organisationsenheter.

20.1 Faktorer som påverkar andelen avgångar

Den övervägande största andelen avgångar sker under den första tiden efter inryckningen har skett.

Grovt kan man dela in faktorerna som påverkar andelen avgångar i följande.

- Faktorer innan inryckningen, i samband med mönstringen (bl a ”rätt satta krav”, möjlighet att upptäcka skador, sjukdomar e t c)
- Faktorer efter mönstringen, innan inryckningen (bl a motivation)
- Faktorer efter inryckningen, under den första delen av de grundläggande soldat- och sjömans utbildningen. (bl a utbildningens genomförande, ”mottagandet” av de inryckande)

20.2 Åtgärder för att minska avgångarna

Exempel på vidtagna åtgärder innan inryckningen i samband med mönstringen.

Pliktverkets personal genomför årligen skattningsövningar för att säkerställa att alla som mönstrar och antagningsprövar behandlas lika. Pliktverket tar ut de bäst lämpade till tjänstgöring och befattningskraven är utgångspunkt. Cirka 60 procent av de mönstrande har högre kapaciteter än Försvarsmaktens befattningskrav. Pliktverket arbetar kontinuerligt med att se

över eventuella avsteg från kravprofilen och har lyckats minska avsteg både avseende män och kvinnor.

Exempel på vidtagna åtgärder efter mönstringen och innan inryckningen.

Ett problem är att tiden mellan mönstring/inskrivning ofta är relativt lång, ibland ända upp till 18 månader. Detta ställer stora krav på att de blivande värnpliktiga, genom kontakter med Pliktverket och Försvarmakten, får vederhäftig information som gör att dessa ser fram emot att få rycka in till sin tjänstgöring. I syfte att möjliggöra detta så vidtar Pliktverket ett antal åtgärder. Exempelvis så skickar Pliktverket sedan 2007 till de inryckande en brochure kallad "Träna", som ger den inryckande en god handledning i att träna upp sin fysik innan inryckningen. Under år 2008 har även brochuren "Träna inför fysiskt krävande befattningar", tillkommit. Till skillnad mot brochuren "Träna" så tillsänds denna de inryckande värnpliktiga till exempelvis jägarbefattningar.

Pliktverket uppmanar vidare alla mönstrande att kontinuerligt söka sig till webbsiten www.lumpen.nu, där utförlig information angående värnplikten återfinns. På siten kan exempelvis de blivande vpl "chatta" med andra tidigare och blivande vpl. Försvarmaktens förband tillsänder regelmässigt de inryckande information inför deras inryckning. Denna information innehåller allt ifrån generella beskrivningar av utbildningen till "råd och dåd" inför inryckningen.

Pliktverkets regionkontor samverkar varje år med samtliga förband, bland annat för att analysera avgångsorsakerna och försöka hitta lösningar för att minska avgångarna. Pliktverket har under 2008 bl a utbildat utbildningsbefälen vid A 9 i Boden och vid Lv 6 i Halmstad, i hur man bör ta emot soldaten vid inryckningstillfället. Utbildningsbefälen har också fått lära sig att tolka soldatens mönstringsresultat som delges förbanden i samband med inryckningarna. Pliktverket uppfattar att dessa ansträngningar har bidragit till minskade avgångar överlag.

Exempel på vidtagna åtgärder för att påverka faktorer efter inryckningen.

I syfte att öka de utbildande officerarnas insikt i de inryckande ungdomarnas situation har bl a följande genomförts under 2008:

Plutonchefseminarium

Plutonchefseminarium har genomförts sedan 2006, sedan 2007 i FMLOPEs regi. Seminariet genomförs årligen och är en del av FM:s värdegrundsarbete. Dessa seminarium genomförs med ett antal plutonchefer som representerar de förband som utbildar värnpliktiga, dessa plutonchefer har en central och avgörande roll för de värnpliktigas utbildning. Syftet är bl a att dryfta problem som uppstår för de värnpliktiga under tjänstgöringen. Med utgångspunkt från aktuella undersökningar, varandras praktiska erfarenheter samt forskning kan initiativ tas till konkret lokalt utvecklingsarbete. År 2008 genomfördes seminariet på HvSS, Vällinge under ve 839.

Attitydundersökning

FM genomför sedan 2002 en undersökning som omfattar alla värnpliktiga som ryckt ut från sin tjänstgöring. Undersökningen genomförs av Forsvarsmaktens ledarskaps- och pedagogik-enhet (FMLOPE) med vetenskapligt stöd av Forsvarshögskolans institution för ledarskap och management (FHS ILM). Det övergripande syftet med undersökningen är bl a att följa upp de värnpliktigas uppfattningar om den genomförda utbildningen. Den ger ett bra underlag för lokalt utvecklingsarbete vid förband, skolor och centra.

I syfte att konsolidera och i vissa fall se över de krav som ställs på de inryckande värnpliktiga så har bl a följande skett under 2008:

Utvärdering av fysiska test för inskrivning och inryckning till värnpliktsbildning Forsvarsmaktens rekryteringscentrum startade år 2006 en utvärdering av de värnpliktigas möjligheter att fullfölja hela värnpliktsutbildningen. Projektet kalls "Utvärdering av fysiska test för inskrivning och inryckning till värnpliktsutbildning", och huvudsyftet är att söka minska antalet avgångar från grundutbildningen. Försöket stöds vetenskapligt av Karolinska Institutet.

Under 2008 har fortsatta försök genomförts som syftar till att utvärdera om olika fysiska test kan användas för att predicera vilka individer som klarar värnpliktsutbildningen och vilka som kan tvingas avbryta i förtid. Undersökningen används bl a för att kartlägga vilka värnpliktiga som har behov av någon form av intervention i början av utbildningen med syfte att förebygga tidig avgång. En interventionsmetod, med arbetsnamnet 'Optimera värnpliktsutbildningen', är framtagen och utvärderad. Under 2008 har praktiska försök genomförts vid ett kompani vid I 19. Försök med interventionsmetoden har även genomförts med kadetter som påbörjade sin officersutbildning (OP) under ht 2008. Syftet med försöken vid OP är att kadetterna tidigt i sin utbildning får pröva denna metod. Därmed skapas förståelse för betydelsen av tidig probleminventering/ systematiskt kartläggningsarbete av olika riskfaktorer under utbildningen av värnpliktiga. De blivande utbildningsbefälen får på så vis en insikt av betydelsen av de åtgärder som består av tidig rehabilitering, förebyggande träning och anpassning av belastning.

Projekt befattningsanalys

Projekt befattningsanalys är ett projekt med syfte att se över de kravprofiler och befattningskrav som används vid mönstringstillfället. De idag befintliga befattningskraven har sitt ursprung från analyser gjorda under 1960-talet. Ett inledande arbete avseende befattningsanalys genomfördes under 2004, dock har det egentliga arbetet ännu inte startats.

I syfte se över utbildningssituationen för de värnpliktiga så har bl a följande skett under 2008:

Materiel.

Forsvarsmakten har under 2008 fortsatt att se över den personliga utrustningen för de värnpliktiga, i syfte att ge värnpliktiga, oavsett utseende och storlek, lika förutsättningar avseende personlig materiel.

FMLOG genomför sedan 2004 årliga möten med Högkvarteret, Försvarets materielverk och förbanden, bl a i syfte att säkerställa rätt hantering och anskaffning av beklädnadsmateriel för bl a kvinnorna i Försvarmakten.

Nätverk

Nätverket för värnpliktiga kvinnor (NVK) har varit igång sedan hösten 2001. Syftet är bl a att uppmuntra och möjliggöra att kvinnliga värnpliktiga samarbetar för att kunna påverka sin egen utbildningssituation. År 2008 genomfördes mötet i Ronneby.

Exempel på lokalt vidtagna åtgärder under 2008:

De värnpliktigas förtroendevalda har i ett antal medbestämmande organ, exempelvis kompani-och regementsnämnder fört fram synpunkter och förslag på förändringar som väsentligt har förbättrat de värnpliktigas utbildningssituation.

Utbildningsförbandens underenheter har i nära samverkan med sina personalkonsulenter och Sjuk-och hälsovårdsenheter vidtagit och genomfört åtgärder för att minska avgångarna.

Lokala initiativ i likhet med A 9s "Plutonchefsutbildning", var syfte är att öka förståelsen bland utbildningsbefälen för de inryckande värnpliktigas situation, har under 2008 genomförts.

Likaså har behovsstyrda lokala initiativ tagits till s k "färdighetsindelade" träningsgrupper, framför allt vad avser fysisk träning.

20.3 Resultat och analys av åtgärder för att minska avgångarna

Avseende avgångarna 2008 så ligger det på en motsvarande andel som under kalenderåret 2007, d v s ca 11,5 %. I likhet med tidigare år är avgångarna inom armén större än inom marinen och flygvapnet, dock minskade arméns avgångar med ca 2 % i jämförelse med kalenderåret 2007. Avgångarna bland kvinnliga värnpliktiga låg under kalenderåret 2008 (10,5%) ungefär på samma nivå som år 2007 (10,2%), detta kan jämföras med kalenderåret 2006 (11,6%).

Vanligtvis så rycker huvuddelen av de värnpliktiga in på sommarhalvåret i anslutning till skolavslutningarna. Under år 2008 så genomfördes den största inryckningen i januari, detta innebar att huvuddelen av de vpl fick vänta ca 6 månader efter sin skolavslutning innan de fick rycka in. Erfarenhetsmässigt så brukar denna långa väntan vara en källa till stora "avhopp" innan inryckningen. Dessa vanligtvis stora "avhopp" skedde dock inte innan inryckningen år 2008.

De senaste årens genomsnittliga andel avgångar i Sverige på ca 10 – 13 %, kan jämföras med våra nordiska grannländers motsvarande andel år 2008: Norge ca 20 %, Danmark ca 14 % och Finland 17 %.

Det är med största sannolikhet så att alla Försvarsmakter kommer att ha avgångar under tjänstgöringen oavsett om soldater och sjömän utgörs av värnpliktiga eller av frivilliga.

21 Nr 49 Gender Force

Försvarsmakten ska redovisa i vilken omfattning och på vilket sätt myndigheten tillämpat resultaten från samverkansprojektet Genderforce och därmed FN-resolution 1325 i den dagliga verksamheten under 2008 och vilka effekter denna tillämpning bedöms ha fått för myndighetens verksamhet.

Utvecklingsprojektet Genderforce avslutades formellt som EU-projekt den sista december 2007. Under den första delen av 2008 övergick arbetet i en ny fas som numera benämns Genderforcesamarbetet.

Under 2008 har den utbildning som tagits fram inom ramen för Genderforce systematiskt genomförts inför samtliga insatser (bas utbildningspaket 4 h). Under första delen av 2008 genomfördes även en utbildning för utbildare i enlighet med det koncept som arbetats fram inom Genderforce.

Arbetet inom ramen för Genderforcesamarbetet har dessutom fokuserat på att planera inför genomförande av de två Gender (Field) Advisor-kurser som kommer att genomföras under 2009. Under 2008 har det beslutats att under 2009 ska det genomföras ytterligare ett Gender Coachprogram.

Ett av de viktigaste resultaten från Genderforce har varit det fördjupade samarbetet som utvecklats, under 2008 har detta fortsatt inom områden som inte enbart ligger inom ramen för Genderforce; exempelvis att den första Gender Advisor som anställdes till EUFOR RCA TCHAD operationen kom från SRV.

Fokus i organisationen har under hösten 2008 delvis legat på att delta i VIKING 08 med 5 övade Gender Advisors, detta bedöms ha bidragit mycket positivt till en ökad förståelse för arbetet med genderfrågorna på såväl nationell som internationell nivå.

Under 2008 har arbetet med att rekrytera en Genderforceansvarig till Livgardet för att arbeta med Genderforce produkter och resultat inom ramen för utbildningsverksamheten och befattningen har tillsatts med start den första januari 2009.

22 Nr 50 Internationell utbildning vid Swedint/PfP Training Centre

Genomförd internationell kursverksamhet 2008 vid Swedint:

Verksamheten vid Swedint har under 2008 genomförts enligt plan och angivna mål. Deltagandet i form av kursdeltagare har under året representerat mer än 76 nationer. Utöver detta har föreläsare, gäster och besökare kommit från ytterligare länder. Antal registrerade elever uppgick till 812 varav 424 svenskar.

Det sammanfattande resultatet av kurs och övrig utbildningsverksamhet är mycket positivt och har i alla delar nått ställda mål.

Under 2008 har arbete intensifierats i syfte att möjliggöra en FN certifiering av the Integrated Mission Concept. Konceptet innefattar tre olika generiska stabsofficerskurser, (militär, civil och polis), vilka genomförts integrerat i enlighet med den nya FN doktrinen. Swedint är det enda träningscentrat i världen som genomför utbildning på detta sätt. Vidare har arbete påbörjats tillsammans med NATO skolan att utarbeta ett koncept för en ny CJTF kurs.

Stödet med instruktörer till NORDCAPS kurser har genomförts i huvudsak enligt plan och deltagande har skett i Course Directors Working Groups och Commanders Meeting.

Deltagande i det internationella nätverket; NATO PfP, NPETN, FN, FBA och IAPTC har genomförts enligt plan.

Kurser och verksamhet som genomförts

- NORDCAPS PfP BALSOC i Sarajevo och NORDCAPS PfP BALSOC i Belgrad.
- NORDCAPS PfP SOC 1, PfP SOC 2, PfP JSOC 1, PfP JSOC 2, UNSOC 1, UNSOC 2, UNCIVSOC 1, UNCIVSOC 2, UNJOC samt IntPIO.
- IntSAC 1, IntSAC 2 och IntSAC 3.
- CMR 1 och CMR 2.
- SG PSO TE Course
- Enskild missionsutbildning för NNSC och militär observatör.
- FS 15 och FS 16 SOC
- SUNJOC
- UNPCC 1, UNPCC 2, EUPOC, UNPOC 1, 2 och 3, UN PriPOC, EUPOL Kosovo 1 och 2 samt IDPC 1 och 2.
- Poliskurs i franska vid två tillfällen samt kontingentschefsutbildning.

Redovisning av kurskostnader vid SWEDINT (uppgift 83113) år 2008

Senast uppdaterad: 2009-02-13

1300 C SWEDINT

Aktivitet	Utfall (tkr)
C SWEDINT	82,6
Nationell Samverkan	0,0
Internationell Samverkan	154,2
NATO Network	24,0
PfP TC Network	144,2
IAPTC	63,5
NATO/EU	10,4
Arbetstid SWEDINT	8 505,4
Summa:	8 984,3

1301 PLANS

Aktivitet	Utfall (tkr)
PLAN	294,1
FN-Dagen	21,9
Besök	7,0
Skolhus 141	81,9
Planering NORDCAPS	154,9
Instr. Stöd NORDCAPS	1 212,8
Uppföljning NORDCAPS	9,0
Mtrl enligt mtrl-plan	123,0
Summa:	1 904,5

1310 ACADEMICS

Aktivitet	Utfall (tkr)
Academics omk	1 500,4
NATO/PfP FFT	4,6
UN FFT	164,4
Konsultkostn. FHS	0,0
PfP SOC I	155,7
PfP SOC II	552,2
PfP JSOC I	490,4
PfP JSOC II	424,3
CJTF 1 Nat	0,0
NATO EPC 08	0,0
NATO CJTF 08	0,0
UNSOC I	377,2
UNSOC II	501,1
UNJOC	948,3
UNCIVSOC I	83,0
UNCIVSOC II	149,5
Int PIO	153,0
Int SAC I	45,0
Int SAC II	46,6
Int SAC III	78,5
CMR 1	127,6
CMR 2	211,8
Bidrag från UD	0,0
MSOC Belgrad	575,0
Nordic Initiative	42,4
PfPSOC Sarajevo	668,1
Instr. Stöd PfP TC	37,6
SUNJOC	40,2
Summa:	7 406,8

1320 ADMIN/SUPPORT

Aktivitet	Utfall (tkr)
Admin support omk	241,3
Summa:	241,3

1330 PSO

Aktivitet	Utfall (tkr)
PSO omk	51,8
Samverkan FBA/FHS	2,5
SWEDINT Projekt	69,6
PfP Sim Network	-0,9
FN Utveckling	52,0
Summa:	175,0

1340 PSO GF

Aktivitet	Utfall (tkr)
LTA AVD omk	37,7
PfP Sim Network	0,0
PSO GF kompetenssäkring	6,1
Geo Infosyst GIS	38,7
Vidmakthålla PSO GF	80,5
Datakommunikation	84,8
Simulering & Serious Games	13,7
Besök CeBit	0,0
Workshop Serious Games	0,0
Summa:	271,3

23 Nr 52 Multinational Experiment 5 (MNE 5)

Generellt

MNE är den internationellt sett viktigaste utvecklingsverksamheten avseende *Comprehensive Approach*. Under 2008 har utvecklings- och experimentverksamheten inom MNE 5 avslutats. Tongivande utvecklingsområde under MNE 5 har varit Comprehensive Approach (krishantering med ökad multifunktionellitet, fler nationella maktmedel än rent militära samt samverkan med internationella organisationer m.m.).

Svenskt deltagande i experiment och utveckling

Försvarsmakten har under året, utöver den gemensamma utvecklingen i form av workshops, deltagit i ett planeringsmöte för att planlägga de avslutande delarna av MNE 5 samt en planeringskonferens för att påbörja planeringsarbetet inför MNE 6.

I februari deltog personal ur FM, FOI, FHS samt FBA i det första större integrerande experimentet i Paris omfattande strategisk planering för att hantera ett konfliktområde. Under april månad stod Sverige (med personal ur FM, FMV, FHS, FOI, FBA) som arrangör i Enköping

för det andra integrerade experimentet där den egentliga lösningen avseende en ”*Comprehensive Approach*” testades. Vid experimentet deltog personal från 11 länder samt EU och Nato. Slutligen deltog FM, FOI och FMV vid det tredje och avslutande större experimentet i december. Detta experiment genomfördes distribuerat mellan USA (US JFCOM J9 samt Nato ACT), Tyskland, Sverige samt Finland.

Den nationella strategin för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

MNE 5 har inneburit en möjlighet att utveckla multinationella såväl som multifunktionella (interagency) metoder och arbetssätt som är en förutsättning för den nationella strategins genomförande och som en grund för förmågan att kunna tillhandahålla mer samlade nationella bidrag. MNE 5 har också inneburit en möjlighet för de nordiska länderna att samverka avseende Comprehensive Approach (CA).

IEAT22

Under året har utvecklingen inom området IEAT fokuserats på att dels skapa en nätverksarkitektur baserad på den SOA (tjänstebaserad arkitektur) som utvecklats inom LedSystT, vilken skulle kunna stödja de experiment som genomfördes inom MNE 5. Dels utveckla ett koncept som beskriver hur en SOA på kort tid (*ad hoc*) kan möjliggöra upprättandet av ett multinationellt och multifunktionellt nätverk för informationsutbyte vid en internationell insats.

Utvecklingsarbetet inom MNE 5 har under året visat att SOA stödjer skapandet av ett "ad hoc" nätverk. Ett multinationellt nätverk har skapats där USA, Tyskland, Finland, Frankrike, England och Sverige kunnat utbyta information vilken har använts bl a vid de större experimenten i april och december.

24 Rapportering avseende oexploderad ammunition (OXA) m.m.

Regeringsuppdrag

Regeringen har gett Försvarmakten, Kustbevakningen och Rikspolisstyrelsen i uppdrag att i samråd med Fiskeriverket, Statens räddningsverk; Sjöfartsverket samt Kommuner och Lands-ting utarbeta informationsmateriel om minor, oexploderad ammunition (OXA) och kemiska stridsmedel. FM ska vara sammanhållande.

Syftet med informationsarbetet är att minska risken för skador på människor, egendom och miljö.

Vidare ska ansvariga överväga behov av utbildning för yrkesgrupper till sjöss som kan påträffa OXA. Om utbildning föreslås ska arbetet belysa hur denna ska organiseras och finansieras.

Sveriges Fiskares Riksförbunds synpunkter ska inhämtas.

Genomförd verksamhet ÅR 08

Under perioden 2007 – 2008 genomfördes en kunskapsinventering hos målgrupper. Samrådsmöten med FM, Rikspolisstyrelsen och Kustbevakningen har genomförts. Vidare har 2 delredovisningar lämnats till Regeringskansliet.

De frågor som uppstod i samband med informationsmöte 2007-12-04 riktad mot Fiskeriverket, Statens räddningsverk, Sjöfartsverket, Sveriges Kommuner och Landsting samt Krisberedskapsmyndigheten kring kommande informationsbroschyr har hanterats under 2008 genom framtagandet av en informationsstrategi.

Slutligen har en informationsbroschyr (PDF) utgiven 2007-12-12, HKV 08 200:78295 under 2008 spridits till berörda grupper.

Planering 2009 - 2011

Under 2009 planeras en kunskapssammanställning där resultat från intervjuer med berörda målgrupper ligger till grund för framtagande av informationsunderlag. Under 2010 sker en spridning av nyss nämnda informationsunderlag i olika medier. 2011 slutförs uppdraget med en förnyad kunskapsmätning hos målgrupperna samt överlämnande av slutrapport till Regeringskansliet.

25 Åtterrapporering Tjänsteexportförordningen (1992:192)

Försvarsmakten redovisar nedan en resultatrapport över samtliga kostnader och intäkter som härrör sig till tjänsteexportverksamheten.

Kostnadsfördelning och vinst, tjänstexport Övr länder 2008

Land	Tidsperiod	Flygtid h/min	Intäkter		Kostnader					Totala Kostnader	Vinst
			Hyra OS-100 18800Kr/h	Övr intäkt Se not 1	Underhåll 6667kr/h	Flygförare 540kr/h X 2	Tekniker 375kr/h X 2	UD/ÖD	Övr kostn Se not 2		
Norge	V 810	9,35	180 167	38 434	63 869	10 346	7 185	97 900	36 800	216 100	2 501
Kroatien	V 821	2,27	46 060	0	16 334	2 646	1 838	0	0	20 818	25 242
USA	V 822	5,42	107 160	6 340	38 002	6 156	4 075	0	0	48 233	65 267
Finland	V 823	22,15	418 300	18 200	148 341	24 030	16 688	78 000	52 200	319 259	117 241
Lettland	V 836	6,35	123 767	6 433	43 891	7 110	4 938	0	0	55 939	74 261
Kroatien	V 838	2,05	39 167	1 633	13 890	2 250	1 562	0	0	17 702	23 098
England	V 843	10,45	202 100	54 900	71 670	11 610	8 062	55 100	35 600	182 042	74 958
Canada	V 849	15,45	296 100	96 000	105 005	17 010	11 812	76 100	34 100	244 027	148 073
SUMMA:		75,09	1 412 821	221 940	501 002	81 158	56 160	307 100	158 700	1 104 120	530 641
			Tot: 1 634 762								

Not 1 : Övriga intäkter är ett visst prispåslag för att kunna uppnå vinst enl tjänsteexportförordningen.

Not 2 : Övriga kostnader kan vara kostnader för tex film, sensoroperatör, handlingavgifter på flygplatser samt kostnader för ATC-tolk vid flygning i Ryssland.

Kostnadsfördelning och vinst tjänstexport Tyskland 2008

Tyskland debiteras med anledning av en överenskommelse en lägre timkostnad för OS-100 än övriga länder

Land	Tidsperiod	Flygtid h/min	Intäkter		Kostnader					Totala Kostnader	Vinst
			Hyra OS-100 14300Kr/h	Övr intäkt Se not 1	Underhåll 6667kr/h	Flygförare 540kr/h X 2	Tekniker 375kr/h X 2	UD/ÖD	Övr kostn Se not 2		
Tyskland	V 811	6,50	97 716	8 500	45 536	7 376	5 122	47 100	0	105 134	1 082
Tyskland	V 814	18,00	257 400	25 500	120 006	19 440	13 500	88 100	37 800	278 846	4 054
Tyskland	V 835	16,40	238 333	38 767	111 117	18 000	12 500	69 700	0	211 317	65 783
Tyskland	V 837	14,20	204 967	36 533	95 560	15 480	10 750	75 600	30 500	227 890	13 610
Tyskland	V 939	18,20	262 166	46 833	122 228	19 800	13 750	75 500	10 400	241 678	67 321
Tyskland	V 848	14,25	206 158	18 322	96 116	15 570	10 812	73 000	4 400	199 898	24 582
SUMMA:		88,35	1 266 740	174 455	590 563	95 666	66 434	429 000	83 100	1 264 763	176 432
			Tot: 1 441 195								

Not 1 : Övriga intäkter är ett visst prispåslag för att kunna uppnå vinst enl tjänsteexportförordningen.

Not 2 : Övriga kostnader kan vara kostnader för tex film, sensoroperatör, handlingavgifter på flygplatser samt kostnader för ATC-tolk vid flygning i Ryssland.

FÖRSVARSMAKTEN